

На основу члана 265, а у вези чл. 73. и 241. став 1. тачка 2) и члана 237. тачка 3. Закона о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 73/10 и 57/11),

Управни одбор Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије доноси

ПРАВИЛНИК О МЕРИЛИМА ЗА ОБРАЧУН И ОДРЕЂИВАЊЕ ВИСИНЕ НАКНАДА ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА У ВАЗДУШНОЈ ПЛОВИДБИ

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Циљ овог правилника

Члан 1.

Овим правилником уређују се мерила за обрачун накнада за пружање услуга у ваздушној пловидби у ваздушном простору Републике Србије - Области информисања ваздухоплова у лету Београд (*FIR* Београд) и мерила за одређивање висине тих накнада.

Овај правилник се примењује на услуге у ваздушној пловидби које пружају пружаоци услуга у ваздушној пловидби сертифициковани у складу са законом којим се уређује ваздушни саобраћај и прописима донетим на основу тог закона, за општи ваздушни саобраћај.

Преузимање уредби Европске уније

Члан 2.

Овим правилником преузимају се Уредба Комисије (ЕЗ) бр. 1794/2006 од 6. децембра 2006. године која предвиђа заједничку шему наплате за услуге у ваздушној пловидби и Уредба Комисије (ЕЗ) бр. 1191/2010 од 16. децембра 2010. године којом се мења Уредба Комисије (ЕЗ) бр. 1794/2006 која предвиђа заједничку шему наплате за услуге у ваздушној пловидби.

Уредба Комисије (ЕЗ) бр. 1794/2006 од 6. децембра 2006. године која предвиђа заједничку шему наплате за услуге у ваздушној пловидби даје се у Прилогу 1. овог правилника.

Уредба Комисије (ЕЗ) бр. 1191/2010 од 16. децембра 2010. године којом се мења Уредба Комисије (ЕЗ) бр. 1794/2006 која предвиђа заједничку шему наплате за услуге у ваздушној пловидби даје се у Прилогу 2. овог правилника.

Значење израза

Члан 3.

Поједини изрази који се користе у овом правилнику имају следеће значење:

1) *ЕСАА* споразум означава Мултилатерални споразум између Европске заједнице и њених држава чланица, Републике Албаније, Босне и Херцеговине, Републике Бугарске, Републике Хрватске, Бивше Југословенске Републике Македоније, Републике Исланд, Републике Црне Горе, Краљевине Норвешке, Румуније, Републике Србије и Мисије привремене управе Уједињених нација на

Косову (у складу са Резолуцијом Савета безбедности УН 1244 од 10. јуна 1999) о успостављању Заједничког европског ваздухопловног подручја;

2) *ICAO* означава Међународну организацију цивилног ваздухопловства;

3) Национално надзорно тело (*National Supervisory Authority – NSA*) у Републици Србији – Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије (у даљем тексту: Директорат);

4) накнаде за пружање услуга у ваздушној пловидби јесу рутне накнаде и терминалне накнаде;

5) Оквирна уредба је Уредба Европског парламента и Савета (ЕЗ) бр. 549/2004 од 10. марта 2004. године којом се предвиђа оквир за формирање Јединственог европског неба, која је у правни поредак Републике Србије преузета Прилогом 1. Правилника о условима и начину издавања и важења сертификата за пружање услуга у ваздушној пловидби („Службени гласник РС“, број 32/11);

6) Уредба о пружању услуга је Уредба Европског парламента и Савета (ЕЗ) бр. 550/2004 од 10. марта 2004. године о пружању услуга у ваздушној пловидби у оквиру Јединственог европског неба, која је у правни поредак Републике Србије преузета Прилогом 2. Правилника о условима и начину издавања и важења сертификата за пружање услуга у ваздушној пловидби („Службени гласник РС“, број 32/11).

Изрази „Заједница“, „прописи Заједнице“, „Службени лист Европске уније“, „аеродром Европске уније“ и „држава чланица“ који се користе у овом правилнику тумаче се сагласно тачкама 2. и 3. Анекса II *ЕСАА* споразума и одговарајућим одредбама Лисабонског уговора којим се мења и допуњава Уговор о Европској унији и Уговор о оснивању Европске заједнице.

II. РУТНЕ И ТЕРМИНАЛНЕ НАКНАДЕ

Рутне накнаде

Члан 4.

Рутне накнаде се обрачунавају и њихова висина одређује по мерилима која су предвиђена потврђеним међународним уговорима који обавезују Републику Србију.

Рутне накнаде обухватају трошкове пружаоца услуга у ваздушној пловидби настале пружањем тих услуга на рути у односу на уређаје и услуге, у зонама наплате у њиховој надлежности, трошкове Директората на име регулаторних и надзорних послова, трошкове ангажовања квалификованих тела (признатих организација) како је наведено у члану 3. Уредбе о пружању услуга, као и трошкове који произлазе из потврђених међународних уговора.

На све оно што није предвиђено прописима из члана 2. овог правилника, на начин обрачуна рутних накнада и одређивање њихове висине примењују се Услови примене система рутних накнада и услови плаћања које је донела Проширена комисија Европске организације за безбедност ваздушне пловидбе (Евроконтрол), који се дају у Прилогу 3. овог правилника.

Објављивање јединице рутне накнаде

Члан 5.

Висина јединице рутне накнаде Републике Србије објављује се у „Службеном гласнику РС” и у Интегрисаном ваздухопловном информативном пакету.

Изузећа од плаћања

Члан 6.

Од обавезе плаћања рутних накнада ослобођени су сви летови наведени у члану 9. став 1. Прилога 1. овог правилника.

Поред летова наведених у ставу 1. овог члана, од обавезе плаћања рутних накнада ослобођени су и:

- 1) војни летови које обављају војни ваздухоплови Републике Србије и војни летови које обављају војни ваздухоплови других држава на основу међународних уговора;
- 2) летови за потребе обуке који се обављају искључиво ради стицања дозволе или овлашћења чланова летачке посаде, уколико је то назначено у плану лета. Летови се морају обављати искључиво унутар ваздушног простора Републике Србије. Ти летови не смеју да служе за превоз путника и/или терета, као ни за позиционирање, односно прелет ваздухоплова;
- 3) летови који се обављају искључиво у сврху провере опреме која се користи или је намењена за коришћење као земаљска навигациона опрема, искључујући позиционирајуће летове;
- 4) кружни летови који се завршавају на аеродрому са кога је ваздухоплов полетео, током којих није дошло до међуслетања;
- 5) летови који се обављају искључиво према правилима визуелног летења (*VFR*);
- 6) хуманитарни летови одобрени од стране надлежног органа;
- 7) летови царинских органа и органа унутрашњих послова.

Наплата рутне накнаде

Члан 7.

Рутне накнаде за Републику Србију наплаћује Евроконтрол – Централни биро за наплату рутних накнада (*CRCO*), на основу међународног уговора који обавезује Републику Србију.

Укупна наплаћена средства из става 1. овог члана, уплаћују се на рачун Директората и на рачун Агенције за контролу летења Србије и Црне Горе д.о.о (у даљем тексту: Агенција), у складу са учешћем трошкова Директората, односно Агенције у трошковној основи зоне наплате. Део наплаћених средстава који се односи на трошкове Евроконтрола се, сходно споразуму о исплати рутних накнада за предметну годину између учесника у зони наплате рутних накнада, уплаћује на рачун Евроконтрола по инструкцијама наведеним у рачуну за плаћање Евроконтрол контрибуције.

Терминалне накнаде

Члан 8.

До 31. децембра 2014. године за оператере ваздухоплова који за полетање и слетање користе аеродроме у Републици Србији терминалне накнаде се обрачунавају, њихова висина се одређује и наплата врши у складу с Одлуком о висини накнаде за коришћење услуга обезбеђења ваздушног саобраћаја у области терминалних контрола летења („Службени гласник Републике Србије“, бр. 91/06 и 45/07).

Принудне мере

Члан 9.

Према оператерима ваздухоплова који одмах не поступе према инструкцијама за плаћање накнаде за пружање услуга у ваздушној пловидби и који, у остављеном року, у целости, не плате ту накнаду, биће привремено ускраћено, ограничено или комплетно отказано пружање тих услуга и предузете друге расположиве мере у складу са важећим прописима.

Извештавање

Члан 10.

Одредбе члана 4. став 4, члана 8. став 1, члана 13. став 3. и члана 15. став 2. Прилога 1. овог правилника којима је прописана обавеза извештавања Европске комисије и размена информација са Европском комисијом о трошковним основама, примениће се по пријему Републике Србије у пуноправно чланство Европске уније.

III. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Завршне одредбе

Члан 11.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Одлука о примени Улова примене Система рутних накнада и услова плаћања („Службени гласник Републике Србије”, број 2/11).

Ступање Правилника на снагу. Примена Правилника

Члан 12.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, осим Прилога 2. који се примењује по пријему Републике Србије у пуноправно чланство Европске уније.

На оператере ваздухоплова који за полетање и слетање користе аеродроме у Републици Србији, одредбе Прилога 1. овог правилника које се односе на терминалне накнаде примењиваће се од 1. јануара 2015. године.

Бр. 1/0-01-0006/2011-0010

У Београду, 08. децембра 2011. године

Управни одбор

Председник

Милутин Мркоњић

Уредба Комисије (ЕЗ) бр. 1794/2006 од 6. децембра 2006. године која предвиђа заједничку шему наплате за услуге у ваздушној пловидби

**ГЛАВА I
ОПШТЕ ОДРЕДБЕ**

Област примене

Члан 1.

1. Овом уредбом прописују се неопходне мере за развијање шеме наплате рутних накнада за услуге у ваздушној пловидби (у даљем тексту: шема наплате) која је у складу са Евроконтроловим системом рутних накнада.

2. Ова уредба примењује се на услуге у ваздушној пловидби које пружају пружаоци услуга у ваздушној пловидби, именовани у складу са чланом 8. Уредбе (ЕЗ) бр. 550/2004 Европског парламента и Савета од 10. марта 2004. године о пружању услуга у ваздушном саобраћају у оквиру Јединственог европског неба (Уредба о пружању услуга), као и пружаоци метеоролошких услуга у складу са чланом 9. став 1. те уредбе, за општи ваздушни саобраћај у оквиру *ICAO* Регионалног плана ваздушне пловидбе за Европски регион (*EUR*) и Афрички регион (*AFI*), где су државе чланице одговорне за пружање услуга у ваздушној пловидби.

3. Државе чланице могу да примене ову уредбу и на услуге у ваздушној пловидби које се пружају у ваздушном простору под њиховом одговорношћу у оквиру других *ICAO* региона, под условом да о томе информишу Европску комисију (Комисија) и остале државе чланице.

4. Државе чланице могу да примене ову уредбу на пружаоце услуга у ваздушној пловидби којима је допуштено да пружају услуге у ваздушној пловидби без поседовања сертификата, у складу са чланом 7. став 5. Уредбе о пружању услуга.

5. Државе чланице могу да одлуче да не примене ову уредбу на услуге у ваздушној пловидби које се пружају на аеродромима са мање од 50.000 операција јавног (комерцијалног) авио-превоза годишње, без обзира на максималну масу на полетању и број путничких седишта, операције се рачунају као збир полетања и слетања и израчунавају се као просек за претходне три године.

Државе чланице ће о томе обавестити Комисију. Комисија периодично објављује ажурирани списак изузетих аеродрома.

6. Не дирајући у примену принципа наведених у чл. 14. и 15. Уредбе о пружању услуга, државе чланице могу да одлуче да не обрачунавају терминалне накнаде на начин прописан чланом 11. ове уредбе и да не успоставе јединице терминалне накнаде, као што је наведено у члану 13. ове уредбе, у погледу пружаоца услуга у ваздушној пловидби на аеродромима са мање од 150.000 операција јавног (комерцијалног) авио-превоза годишње, без обзира на максималну масу на полетању и број путничких седишта, операције се рачунају као збир полетања и слетања и израчунавају се као просек за претходне три године.

Пре доношења такве одлуке, државе чланице треба да спроведу процену у којој мери су испуњени услови наведени у Додатку I, укључујући и консултације са представницима корисника ваздушног простора.

Коначна процена о томе да ли су ти услови испуњени и одлука државе чланице морају да буду објављене и достављене Комисији, дајући уз то пуно образложење за доношење таквог закључка, укључујући и исход консултација са корисницима.

Дефиниције

Члан 2.

За потребе ове уредбе користе се дефиниције наведене у члану 2. Оквирне уредбе.

Поред тога употребљавају се и следеће дефиниције:

- (а) **корисник услуга у ваздушној пловидби** је оператер ваздухоплова у време кад се лет обавља или, ако идентитет оператера није познат, власник ваздухоплова, уколико он не докаже да је у то време неко друго лице било оператер;
- (б) **представник корисника ваздушног простора** је било које правно лице или други субјект који заступа интересе једне или више категорија корисника услуга у ваздушној пловидби;
- (ц) **IFR (*Instrument Flight Rules*)** су правила инструменталног летења, према дефиницији садржаној у Анексу 2 Чикашке конвенције о међународном цивилном ваздухопловству из 1944. (10. издање – јули 2005);
- (д) **VFR (*Visual Flight Rules*)** су правила визуалног летења, према дефиницији садржаној у Анексу 2 Чикашке конвенције о међународном цивилном ваздухопловству из 1944. (10. издање – јули 2005);
- (е) **зона наплате рутних накнада** обухвата ваздушни простор за који је утврђена јединствена трошковна основа и јединствена јединица накнаде;
- (ф) **зона наплате терминалних накнада** означава аеродром или групу аеродрома за које је утврђена јединствена трошковна основа и јединствена јединица накнаде;
- (г) **јавни (комерцијални) авио-превоз** је лет или серија летова ради превоза путника, пртљага, робе или поште за који се плаћа цена превоза или закупнина.

Принципи шеме наплате

Члан 3.

1. Шема наплате треба да одражава, било директно или индиректно, трошкове настале у пружању услуга у ваздушној пловидби.
2. Трошкови рутних услуга финансирају се из рутних накнада које се наплаћују корисницима услуга у ваздушној пловидби.
3. Трошкови терминалних услуга финансирају се из терминалних накнада које се наплаћују корисницима услуга у ваздушној пловидби и/или из других прихода, укључујући узајамне субвенције у складу са прописима Заједнице.
4. Ст. 2. и 3. овог члана не примењују се на случајеве изузећа од плаћања накнада за услуге у ваздушној пловидби прописане у члану 9. ове уредбе.
5. Шема наплате мора да обезбеди транспарентност и консултације о трошковним основама и о расподели трошкова на различите услуге.

Одређивање зона наплате

Члан 4.

1. Државе чланице одређују зоне наплате у ваздушном простору у њиховој надлежности, у којима се корисницима ваздушног простора пружају услуге у ваздушној пловидби.
2. Зоне наплате дефинишу се у складу са операцијама и услугама контроле летења, након консултација са представницима корисника ваздушног простора.
3. Зона наплате рутних накнада се простире од нивоа земље до горњег слоја ваздушног простора, укључујући и тај простор, не доводећи у питање могућност државе чланице да, након консултација са представницима корисника ваздушног простора, одреди једну специфичну зону за неко сложено терминално подручје.
4. Ако зоне наплате обухватају ваздушни простор више од једне државе чланице, те државе закључују одговарајуће аранжмане како би обезбедиле доследну и уједначену примену ове уредбе на тај ваздушни простор. Оне ће о тим аранжманима обавестити Комисију и Евроконтрол.

ГЛАВА II

ТРОШКОВИ ПРУЖАЊА УСЛУГА У ВАЗДУШНОЈ ПЛОВИДБИ

Прихватљиве услуге, уређаји и активности

Члан 5.

1. Пружаоци услуга у ваздушној пловидби наведени у члану 1. ст. 2. и 4. ове уредбе морају да утврде трошкове услуга у ваздушној пловидби пружених у оквиру *ICAO* Регионалног плана ваздушне пловидбе за Европски регион, настале у односу на уређаје и услуге, у зонама наплате у њиховој надлежности.
Ови трошкови укључују административне трошкове, трошкове обуке, израде студија, испитивања и тестова, трошкове истраживања и развоја у вези са услугама у ваздушној пловидби.
2. Државе чланице могу, у вези са пружањем услуга у ваздушној пловидби, да утврде и следеће трошкове:
 - (а) трошкове надлежних националних тела;
 - (б) трошкове квалификованих тела (признатих организација) како је наведено у члану 3. Уредбе о пружању услуга;
 - (ц) трошкове који произлазе из међународних уговора.
3. Не доводећи у питање друге изворе финансирања, у циљу остваривања високог нивоа безбедности, економичности и квалитета услуга, накнаде могу да се користе и за финансирање пројеката помоћи специфичним категоријама корисника ваздушног простора и/или пружаоцима услуга у ваздушној пловидби, како би се побољшала укупна навигациона инфраструктура, пружање услуга у ваздушној пловидби и коришћење ваздушног простора у складу са одговарајућим прописима Заједнице.

Обрачун трошкова

Члан 6.

1. Трошкови прихватљивих услуга, уређаја и активности у смислу члана 5. ове уредбе морају да се утврде за период од 1. јануара до 31. децембра, тако да буду у складу са финансијским извештајима наведеним у члану 12. Уредбе о пружању услуга. Међутим, једнократни ефекти који су резултат увођења

Међународних рачуноводствених стандарда, могу да се распореде на период од највише 15 година.

2. Трошкови наведени у ставу 1. овог члана морају да се рашчлане на трошкове особља, остале оперативне трошкове, трошкове амортизације, трошкове капитала и посебне ставке, укључујући неповратне порезе и плаћене царине, као и све остале трошкове с тим у вези.

Трошкови особља укључују бруто зараде, накнаде за прековремени рад, доприносе на терет послодавца на име здравственог осигурања и осигурања за незапосленост, као и трошкове пензионог фонда и друге погодности.

Остали оперативни трошкови обухватају трошкове настале у вези са набавком добара и услуга која се користе за пружање услуга у ваздушној пловидби, посебно трошкове набављених услуга као што су комуникационе услуге, трошкове спољно ангажованог особља, као што су консултанти, трошкове материјала, енергената, комуналне трошкове, трошкове изнајмљивања зграда, опреме и уређаја, трошкове одржавања, осигурања и путне трошкове. Кад неки пружалац услуга у ваздушној пловидби купује друге услуге у ваздушној пловидби, тај пружалац услуга мора у ставку „остали оперативни трошкови” да укључи стварне трошкове тих услуга.

Трошкови амортизације односе се на укупна основна средства која се користе за потребе пружања услуга у ваздушној пловидби. Основна средства треба да буду амортизована у складу са њиховим очекиваним веком трајања, примењујући пропорционални метод на историјске трошкове основних средстава која се амортизују. Ако средства припадају пружаоцу услуга у ваздушној пловидби на којег се примењују подстицајне шеме наведене у члану 12. став 2. ове уредбе, приликом рачунања амортизације садашњи рачуноводствени трошкови могу да буду примењени уместо историјских рачуноводствених трошкова. Тај метод мора да остане константан током амортизационог периода.

Трошак капитала једнак је производу:

- (а) збира просечне нето књиговодствене вредности основних средстава која користи пружалац услуга у ваздушној пловидби или која су у изградњи и просечне нето садашње вредности обртних средстава која су потребна за пружање услуга у ваздушној пловидби; и
- (б) пондерисаног просека каматне стопе на дугове и приноса на капитал.

Посебне ставке укључују једнократне трошкове у вези са пружањем услуга у ваздушној пловидби, који су настали током године.

3. За потребе става 2. подстав (5) овог члана, пондерациони фактор треба да буде заснован на пропорцији финансирања, било кроз дуг или кроз сопствени капитал. Каматна стопа на дуг мора да буде једнака просечној каматној стопи на дуг пружаоца услуга у ваздушној пловидби. Код утврђивања приноса на сопствени капитал, треба узети у обзир финансијски ризик пружаоца услуга у ваздушној пловидби, узимајући као оријентир каматну стопу на националне обвезнице. Ако се на пружаоца услуга у ваздушној пловидби примењује подстицајна шема наведена у члану 12. став 2. ове уребе, додатна премија може да буде придодата како би се обезбедило адекватно узимање у обзир специфичног финансијског ризика преузетог од стране овог пружаоца услуга.

Ако имовина не припада пружаоцу услуга у ваздушној пловидби али је укључена у обрачун трошкова капитала, државе чланице морају да обезбеде да се трошак капитала те имовине не надокнађује двоструко.

Расподела трошкова

Члан 7.

1. Трошкови прихватљивих услуга, уређаја и активности у смислу члана 5. ове уредбе морају да се расподеле на зоне наплате на транспарентан начин, поштујући начин на који су они стварно настали.

Ако трошкови настану у различитим зонама наплате, исте треба расподелити пропорционално, на основу транспарентне методологије каква је прописана у члану 8. ове уредбе.

2. Трошкови терминалних услуга се односе на следеће услуге:

(а) услуге аеродромске контроле летења, услуге информисања ваздухоплова у лету на аеродрому укључујући саветодавне услуге у ваздушном саобраћају и услуге узбуњивања;

(б) услуге у ваздушном саобраћају у вези са летовима у доласку и одласку ваздухоплова у оквиру одређене удаљености од аеродрома, на основу оперативних захтева;

(ц) одговарајућу расподелу свих осталих елемената услуга у ваздушној пловидби, на начин да она одражава пропорционалну расподелу између рутних и терминалних услуга.

3. Трошкови рутних услуга морају да се односе на трошкове наведене у ставу 1. овог члана, искључујући трошкове наведене у ставу 2. овог члана.

4. Ако су *VFR* летови изузети у складу са чланом 9. ове уредбе, пружалац услуга у ваздушној пловидби мора трошкове услуга у ваздушној пловидби који се односе на *VFR* летове навести одвојено од трошкова који се односе на *IFR* летове. Ти трошкови се могу утврдити методологијом маргиналних трошкова, узимајући у обзир користи које *IFR* летови имају захваљујући услугама пруженим *VFR* летовима.

Транспарентност трошковне основе

Члан 8.

1. Не дирајући у члан 18. Уредбе о пружању услуга, државе чланице и/или пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају да организују размену информација о трошковним основама, планираним инвестицијама и очекиваном саобраћају са представницима корисника ваздушног простора, ако они то захтевају. Након тога ће податке о својим трошковима, утврђеним у складу са чланом 5. ове уредбе, на транспарентан начин учинити доступним представницима корисника ваздушног простора, Комисији и, ако је примењиво, Евроконтролу, најмање једном годишње.

2. Информације наведене у става 1. овог члана морају да се заснивају на извештајним табелама и детаљним правилима утврђеним у Додатку II. ове уредбе или, ако је држава чланица донела одлуку у складу са чланом 1. став 6. ове уредбе или је наговестила Комисији да разматра могућност да донесе такву одлуку, у Додатку III. Део 1. ове уредбе.

ГЛАВА III
ФИНАНСИРАЊЕ ПРУЖАЊА УСЛУГА У ВАЗДУШНОЈ ПЛОВИДБИ
КРОЗ НАКНАДЕ ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА У ВАЗДУШНОЈ ПЛОВИДБИ
Изузећа од плаћања накнада за пружање услуга у ваздушној пловидби

Члан 9.

1. Државе чланице морају да ослободе од обавезе плаћања рутних накнада:
 - (а) летове који се обављају ваздухоплови чија је максимална маса на полетању мања од две метричке тоне;
 - (б) мешовите *VFR/IFR* летове у зонама наплате у којима се исти обављају искључиво по *VFR* правилима и где се за *VFR* летове не наплаћује никаква накнада;
 - (ц) летове који се обављају искључиво ради превоза, у службеној мисији, владајућег монарха и чланова његове уже породице, шефова држава, председника влада и министара у влади, с тим да у овим случајевима у плану лета то мора да буде назначено одговарајућим индикатором статуса;
 - (д) летове у циљу трагања и спасавања које је одобрио надлежан орган.
2. Државе чланице могу да ослободе од обавезе плаћања рутних накнада:
 - (а) војне летове које обављају војни ваздухоплови било које државе;
 - (б) летове за потребе обуке који се обављају искључиво ради стицања дозволе или овлашћења чланова летачке посаде, уколико је то назначено у плану лета; летови се морају обављати искључиво унутар ваздушног простора државе чланице која је у питању; летови не смеју да служе за превоз путника и/или терета, као ни за позиционирање, односно прелет ваздухоплова;
 - (ц) летове који се обављају искључиво у сврху провере опреме која се користи или је намењена за коришћење као земаљска навигациона опрема, искључујући позиционирајуће летове;
 - (д) летове који се завршавају на аеродрому са кога је ваздухоплов полетео, током којих није дошло до међуслетања (кружни летови);
 - (е) *VFR* летове;
 - (ф) хуманитарне летове одобрене од стране одговарајућег надлежног органа;
 - (г) летове царинских и органа унутрашњих послова.
3. Државе чланице могу да ослободе од плаћања терминалних накнада летове наведене у ст. 1. и 2. овог члана.
4. Трошкови летова који су ослобођени плаћања не узимају се у обзир приликом обрачунавања јединица накнада.

Ти трошкови састоје се од:

 - (а) трошкова изузетих *VFR* летова који су наведени у члану 7. став 4. ове уредбе; и
 - (б) трошкова изузетих *IFR* летова, који треба да буду обрачунати као производ трошкова насталих за *IFR* летове и учешћа броја изузетих јединица услуга (*service unit*) у односу на укупан број јединица услуга; трошкови настали од *IFR* летова морају да буду једнаки укупним трошковима умањеним за трошкове *VFR* летова.

Државе чланице морају да обезбеде да се пружаоцима услуга у ваздушној пловидби рефундирају трошкови услуга које су пружили летовима изузетим од плаћања накнада.

Обрачунавање рутних накнада

Члан 10.

1. Рутна накнада за одређени лет, у некој специфичној зони наплате рутних накнада, мора да буде једнака производу јединице накнаде утврђене за ту зону наплате рутних накнада и броја јединица рутних услуга за тај лет.
2. Не дирајући у примену подстицајне шеме државе чланице у односу на пружаоце услуга у ваздушној пловидби у складу са чланом 12. став 2. ове уредбе, јединица накнаде у зони наплате рутних накнада наведена у ставу 1. овог члана мора да се обрачуна тако да се планирани трошкови услуга у ваздушној пловидби поделе са планираним бројем наплативих јединица рутних услуга за релевантну годину. Планирани трошкови морају да укључе и салдо који произлази из позитивног или негативног преноса из претходних година.
3. Јединице рутне накнаде морају да се обрачунају у складу са Додатком IV. ове уредбе.

Обрачунавање терминалних накнада

Члан 11.

1. Не дирајући у могућности да се у складу са чланом 3. ове уредбе терминалне услуге у ваздушној пловидби финансирају из других извора, терминална накнада за дати лет у датој зони наплате терминалних накнада мора бити једнака производу јединице накнаде утврђене за ту зону наплате и броја јединица терминалних услуга за дати лет.
2. Не дирајући у примену подстицајне шеме државе чланице у односу на пружаоце услуга у ваздушној пловидби у складу са чланом 12. став 2. ове уредбе, јединица накнаде у зони наплате терминалних накнада наведена у ставу 1. овог члана мора да се обрачуна тако да се планирани трошкови услуга у ваздушној пловидби поделе са планираним бројем наплативих јединица терминалних услуга за релевантну годину. Планирани трошкови морају да укључе и салдо који произлази из позитивног или негативног преноса из претходних година.
3. Јединице терминалне накнаде морају да се обрачунају у складу са Додатком V. ове уредбе.

Подстицајне шеме

Члан 12.

1. Државе чланице могу да установе или одобре подстицајне шеме које се састоје од финансијских користи или сметњи примењивих на недискриминаторан и транспарентан начин, како би се подржала унапређења у пружању услуга у ваздушној пловидби, што резултира различитим обрачуном накнада, како је то прописано у ст. 2. и 3. овог члана. Ови подстицаји, могу да се примене на пружаоце услуга у ваздушној пловидби и/или на кориснике ваздушног простора.
2. Ако држава чланица одлучи да примени подстицајну шему на пружаоце услуга у ваздушној пловидби, она ће, након консултација у складу са чланом 15. ове уредбе, унапред одредити услове за утврђивање максималне висине јединице накнаде или прихода за сваку годину, током периода који није дужи од пет година. Ови услови треба да буду одређени у складу са планираном висином трошкова (укључујући трошкове капитала) током тог периода, а такође могу да одреде финансијске варијације (било изнад или испод очекиваних трошкова) на

основу одређених аспеката учинка пружаоца услуга у ваздушној пловидби, који могу да укључе ефикасност, квалитет услуге, учинке конкретних пројеката, критичне тачке или надлежности или ниво сарадње са другим пружаоцима услуга у ваздушној пловидби, у погледу узимања у обзир мрежних утицаја.

3. Ако држава чланица одлучи да примени подстицајну шему на кориснике услуга у ваздушној пловидби, укључујући ноћне модулације, она ће, након консултација у складу са чланом 15. ове уредбе, прилагодити накнаде за настале трошкове које су они узроковали, како би се признали напори које су ти корисници уложили у оптимизацију коришћења услуга у ваздушној пловидби, смањење свеукупних трошкова тих услуга и повећање њихове ефикасности, посебно смањивањем накнада у складу са опремом ваздухоплова која повећава капацитет или компензује неповољности настале одабиром мање оптерећених рута.

Подстицајна шема мора да буде ограничена временом, обимом и износом. Процењене уштеде остварене кроз унапређење оперативне ефикасности треба да надокнаде, најмање, трошкове подстицајних мера у разумном временском року. Шема треба да буде предмет редовног разматрања које укључује представнике корисника ваздушног простора.

4. Државе чланице које су установиле или одобриле подстицајне шеме треба да прате одговарајућу примену истих од стране пружаоца услуга у ваздушној пловидби.

Одређивање јединица накнаде за зоне наплате

Члан 13.

1. Државе чланице морају да обезбеде да се јединице накнаде утврђују за сваку зону наплате на годишњем нивоу. Морају, такође, да обезбеде да се јединице накнаде утврђују унапред, за сваку годину, за период који није дужи од пет година.

2. У случају неочекиваних већих промена саобраћаја или трошкова, јединице накнаде се могу изменити током године.

3. Државе чланице морају да обавесте Комисију и Еврконтрол, ако је то примењиво, о јединицама накнаде утврђеним за сваку зону наплате.

Наплата накнада

Члан 14.

1. Државе чланице могу да наплате накнаде кроз јединствену накнаду по лету.

2. Корисници услуга у ваздушној пловидби морају све накнаде за услуге у ваздушној пловидби да плате одмах и у целости.

3. Државе чланице ће обезбедити ефективну примену принудних мера. Те мере могу да обухвате усклађивање пружања услуга, задржавање ваздухоплова, као и друге мере принудне наплате у складу са важећим прописима.

Транспарентност обрачунског механизма

Члан 15.

1. Државе чланице морају да обезбеде да се о политици обрачуна накнада обављају редовне консултације са представницима корисника ваздушног простора. У ту сврху морају да им доставе потребне информације о

обрачунском механизму, као што је наведено у Додатку VI. ове уредбе или, ако држава чланица донесе одлуку у складу са чланом 1. став 6. ове уредбе, морају да им доставе потребне информације, као што је наведено у Додатку III. Део 2. ове уредбе, те да организују ефикасне и транспарентне консултативне састанке ради презентирања тих информација, као и информација наведених у члану 8. ове уредбе, уз присуство заинтересованих пружалаца услуга у ваздушној пловидби.

2. Не дирајући у одредбу члана 18. Уредбе о пружању услуга, релевантна документација се ставља на располагање представницима корисника ваздушног простора, Комисији, Евроконтролу и националном надзорном телу, три недеље пре одржавања консултативног састанка.

ГЛАВА IV ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ Право на жалбу Члан 16.

Државе чланице се старају да се одлуке донете у складу са овом уредбом правилно образложе и да подлежу ефикасном разматрању и/или жалбеном поступку.

Омогућавање праћења усаглашености Члан 17.

1. Пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају да омогуће националном надзорном телу, односно признатој организацији која делује у његово име, вршење инспекција и провера (надзор), укључујући и посете на лицу места.

Лица која су ова тела овластила имају право да:

- (а) прегледају релевантна рачуноводствена докумената, пописе имовине, инвентара и свих других материјала који су релевантни за утврђивање накнада за услуге у ваздушној пловидби;
- (б) узимају копије или изводе из таквих докумената;
- (ц) траже усмено објашњење на лицу места;
- (д) улазе у одговарајуће пословне просторије, на земљиште или у превозна средства.

Овакве инспекције и провере треба да буду спроведене у складу са процедурама на снази у државама чланицама у оквиру којих се исте и спроводе.

Ступање на снагу Члан 18.

1. Ова уредба ступа на снагу седмог дана након дана њеног објављивања у Сужбеном листу Европске уније.

2. Ова уредба ће се примањивати од 1. јануара 2007. године.

Међутим, државе чланице могу да одложе примену чл. 9, 10, 12, 13 и 14, на рутне накнаде, до 1. јануара 2008. године.

Државе чланице могу да одложе примену члана 9. и чл. од 11 – 15, на терминалне накнаде, до 1. јануара 2010. године.

Ако државе чланице одлуче да одложе примену у складу са подставом (2) и (3) овог става, о томе морају да обавесте Комисију.

ДОДАТАК I.

ПРОЦЕНА УСЛОВА ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА У ВАЗДУШНОЈ ПЛОВИДБИ НА АЕРОДРОМИМА НА КОЈЕ СЕ ОДНОСИ ЧЛАН 1. СТАВ 6. ОВЕ УРЕДБЕ

Следећи услови треба да буду процењени у складу са чланом 1. став 6 ове уредбе:

1. У којој мери пружаоци услуга у ваздушној пловидби могу слободно да понуде да пруже услуге у ваздушној пловидби или да одустану од пружања тих услуга на аеродромима:

- постојање било којих значајних економских баријера које спречавају пружаоца услуга у ваздушној пловидби да понуди да пружи услуге у ваздушној пловидби или да одустане од пружања тих услуга,
- постојање било којих значајних законских баријера које спречавају пружаоца услуга у ваздушној пловидби да понуди да пружи услуге у ваздушној пловидби или да одустане од пружања тих услуга,
- дужина трајања уговора,
- постојање процедуре која допушта да се имовина и особље једног пружаоца услуга у ваздушној пловидби пренесе другом.

2. У којој мери аеродроми могу слободно да одреде ко ће на њима пружати услуге у ваздушној пловидби, укључујући и опцију самоопслуживања услугама у ваздушној пловидби:

- способност аеродрома или на други начин, да се крене у правцу самоопслуживања услугама у ваздушној пловидби,
- постојање законских, уговорних или практичних препрека у вези са могућношћу аеродрома да промени пружаоца услуга у ваздушној пловидби,
- улога представника корисника ваздушног простора у процесу селекције пружаоца услуга у ваздушној пловидби.

3. У којој мери постоји избор пружалаца услуга у ваздушној пловидби за које аеродром може да се одлучи:

- постојање структурне ригидности која ограничава ефективан избор услуга у ваздушној пловидби за аеродроме,
- доказ о алтернативним пружаоцима услуга у ваздушној пловидби, укључујући и могућност самоопслуживања услугама, што аеродрому даје могућност избора при селекцији услуга у ваздушној пловидби.

4. Ниво на којем аеродроми подлежу притисцима комерцијалних трошкова или прописа заснованих на подстицајима:

- да ли аеродроми активно конкуришу на пословима у ваздухопловству,
- у којој мери се на аеродроме односи накнада за услуге у ваздушној пловидби,
- да ли аеродроми послују у конкурентном окружењу или под економским подстицајима намењеним да лимитирају цене или на други начин подстакну смањење трошкова.

ДОДАТАК II.

ТРАНСПАРЕНТНОСТ ТРОШКОВНЕ ОСНОВЕ

1. ИЗВЕШТАЈНА ТАБЕЛА

Државе чланице, као и пружаоци услуга у ваздушној пловидби, морају да попуне следећу извештајну табелу за сваку зону наплате која је под њиховом одговорношћу.

Наведене бројчане вредности морају да буду стварне вредности за године од (n-3) до (n-1) и планиране вредности за године од (n) надаље. Стварни трошкови морају да се утврде на основу завршних рачуна. Планирани трошкови морају да буду утврђени у складу с пословним планом који се захтева према условима за издавање сертификата пружаоцима услуга у ваздушној пловидби прописаним у члану 7. Уредбе о пружању услуга.

Трошкови се одређују у националној валути.

Табела 1

Укупни трошкови

Организација:

Зона наплате:

Година n:

(n-3) A	(n-2) A	(n-1) A	(n) F	(n+1) F	(n+2) P	(n+3) P	(n+4) P	(n+5) P
------------	------------	------------	----------	------------	------------	------------	------------	------------

Спецификација по врстама трошкова

Особље								
Остали оперативни трошкови								
Амортизација								
Трошкови капитала								
Ванредне ставке								
Укупни трошкови								

Спецификација по врстама услуга

Управљање ваздушним саобраћајем								
Комуникација								
Навигација								
Надзор								
Трагање и спасавање								
Ваздухопловно информисање								
Ваздухопловно метеоролошке услуге								
Трошкови надзора								
Остали државни трошкови								
Укупни трошкови								

(n-3) A	(n-2) A	(n-1) A	(n) F	(n+1) F	(n+2) P	(n+3) P	(n+4) P	(n+5) P
------------	------------	------------	----------	------------	------------	------------	------------	------------

Додатне информације о девизном курсу националне валуте према еврџ

Курс (1 EUR =)								
----------------	--	--	--	--	--	--	--	--

(n-3) A	(n-2) A	(n-1) A	(n) F	(n+1) F	(n+2) P	(n+3) P	(n+4) P	(n+5) P
------------	------------	------------	----------	------------	------------	------------	------------	------------

Додатне информације о трошковима капитала

Просечна ангажована средства								
Од чега, просечна стална средства								
Трошак капитала пре пореза (%)								
Принос на капитал (%)								
Просечна камата на дугове (%)								

2. ДОДАТНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Поред наведеног, државе чланице и пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају да доставе најмање и следеће информације:

- опис методологије која је коришћена за расподелу трошкова уређаја или услуга између различитих услуга у ваздушној пловидби, заснованих на попису уређаја и услуга из *ICAO* Регионалног плана ваздушне пловидбе за Европски регион (док. бр. 7754) и опис методологије која је коришћена за расподелу тих трошкова између различитих зона наплате;
- опис и објашњење разлика између планираних и стварних вредности за годину (n-1);
- опис и објашњење планираних трошкова за петогодишњи период заснованих на плану пословања;
- опис трошкова држава чланица (остали трошкови државе);
- опис и објашњење методе која је усвојена за обрачун трошкова амортизације: историјски трошкови или садашњи трошкови. Ако се користи обрачун на основу садашњих трошкова, треба доставити упоредне податке о историјским трошковима;
- образложење трошкова капитала, укључујући елементе имовинске основе;
- опис трошкова за сваки аеродром, за сваку зону наплате терминалних накнада; за аеродроме са мање од 20.000 операција јавног (комерцијалног) авио-превоза годишње за које се обрачунава просек током претходне три године, трошкови могу бити представљени збирно;
- спецификација метеоролошких трошкова са поделом на директне трошкове и „трошкове основне МЕГ делатности“ који се дефинишу као трошкови помоћних уређаја и услуга који такође служе за метеоролошке

потребе уопштено. То укључује општу анализу и прогнозу, осматрање помоћу метеоролошког радара и сателита, мреже за приземно осматрање и висинско мерење, метеоролошке комуникационе системе, центре за обраду података и помоћна истраживања основне делатности, обуку и администрацију;

- опис методологије која се користи за расподелу укупних МЕТ трошкова и трошкова основне МЕТ делатности за потребе цивилног ваздухопловства и између зона наплате.

ДОДАТАК Ш.

ПОСЕБНИ ЗАХТЕВИ ЗА ТРАНСПАРЕНТНОСТ ПРУЖАЊА УСЛУГА У ВАЗДУШНОЈ ПЛОВИДБИ НА АЕРОДРОМИМА НА КОЈЕ СЕ ОДНОСИ ЧЛАН 1. СТАВ 6.

1. ТРОШКОВИ УСЛУГА У ВАЗДУШНОЈ ПЛОВИДБИ

1.1. Извештајна табела

Пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају да попуне следећу извештајну табелу за сваку зону наплате терминалних накнада која је под њиховом одговорношћу.

Наведене бројчане вредности морају да буду стварне вредности за године од (n-3) до (n-1) и планиране вредности за годину (n) и наредне. Стварни трошкови морају да се утврде на основу завршних рачуна. Планирани трошкови морају да буду утврђени у складу са захтеваним пословним планом.

Трошкови се утврђују у националној валути.

Табела 1
Укупни трошкови

Организација:
Зона наплате:
Година n:

(n-3) А	(n-2) А	(n-1) А	(n) F	(n+1) F	(n+2) P	(n+3) P	(n+4) P	(n+5) P
------------	------------	------------	----------	------------	------------	------------	------------	------------

Спецификација по врстама трошкова

Особље								
Остали оперативни трошкови								
Амортизација								
Трошкови капитала								
Ванредне ставке								
Укупни трошкови								

1.2. Додатне информације

Поред наведеног, пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају да доставе, најмање, и следеће информације:

- опис методологије која је коришћена за расподелу трошкова уређаја или услуга између различитих услуга у ваздушној пловидби, на основу пописа уређаја и услуга из ICAO Регионалног плана ваздушне пловидбе за Европски регион (документ бр. 7754);
- опис и објашњење разлика између планираних и стварних вредности које нису поверљиве природе за годину (n-1);

- опис и објашњење петогодишњих планираних трошкова и инвестиција у вези са очекиваним саобраћајем, који нису поверљиве природе;
- опис и објашњење методе која је усвојена за обрачун трошкова амортизације: историјски или садашњи трошкови;
- објашњење трошкова капитала.

2. ФИНАНСИРАЊЕ УСЛУГА У ВАЗДУШНОЈ ПЛОВИДБИ

Пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају да доставе следеће информације за сваку зону наплате терминалних накнада:

- опис начина на који се трошкови пружања услуга у ваздушној пловидби финансирају.

ДОДАТАК IV.

ОБРАЧУН ЈЕДИНИЦА РУТНИХ УСЛУГА

1. Јединица рутне услуге обрачунава се множењем фактора раздаљине и фактора масе предметног ваздухоплова.
2. Фактор раздаљине се добија тако што се бројем 100 подели број пређених километара у ортодроми између тачке уласка и изласка зоне наплате, у складу са последњим познатим планом лета, који је предметни ваздухоплов поднео у сврху регулисања протока ваздушног саобраћаја.
3. Ако су тачке уласка и изласка неког лета у зони наплате идентичне, фактор раздаљине мора да буде једнак удаљености по ортодроми између тих тачака и најудаљеније тачке из плана лета.
4. Раздаљина која се узима у обзир при обрачуну треба да се умањи за 20 *km* за свако полетање и за свако слетање на територију државе чланице.
5. Фактор масе, изражен као број са два децимална места, представља квадратни корен количника добијеног дељењем метричких тона у максималној сертификованој маси ваздухоплова на полетању, која је наведена у потврди о пловидбености или неком еквивалентном званичном документу који поднесе оператер ваздухоплова, са 50. Ако та маса није позната, треба користити познату масу најтежег ваздухоплова истог типа. Ако неки ваздухоплов има више максималних сертификованих маса на полетању онда треба користити највећу од њих. Ако неки оператер ваздухоплова користи два или више ваздухоплова који су различите верзије истог типа, за сваки ваздухоплов тог типа треба користити просек максималних маса на полетању свих ваздухоплова тог типа. Обрачунавање фактора масе по типу ваздухоплова и по оператеру врши се најмање једном годишње.

ДОДАТАК V.

ОБРАЧУН ЈЕДИНИЦЕ ТЕРМИНАЛНЕ УСЛУГЕ

1. Јединица терминалне услуге мора да буде једнака фактору масе за предметни ваздухоплов.
2. Фактор масе изражен као број са два децимална места, представља количник добијен дељењем максималне сертификоване масе ваздухоплова на полетању у метричким тонама, у складу са Додатком IV. тачка 5, са бројем 50 и степеновањем добијеног количника експонентом 0,7. Међутим, у прелазном периоду од пет година након обрачуна прве јединице терминалне накнаде у складу с овом уредбом, наведени експонент мора да буде између 0,5 и 0,9.

ДОДАТАК VI.

МЕХАНИЗАМ ОБРАЧУНА

1. ИЗВЕШТАЈНА ТАБЕЛА

Државе чланице морају да попуне следеће извештајне табеле за сваку зону наплате под њиховом одговорношћу. Такође, државе чланице морају да поднесу консолидовану Табелу 1 за сваку зону наплате под њиховом одговорношћу.

Ако зона наплате обухвата ваздушни простор више од једне државе чланице, оне треба да попуне табелу заједно у складу са уговорима наведеним у члану 4. став 4. ове уредбе.

Наведене бројчане вредности морају да буду стварне вредности за године од (n-3) до (n-1) и планиране вредности за године од (n) надаље. Укупни трошкови утврђују се као збир свих укупних трошкова наведених у Табели 1, а који се односе на дату зону наплате.

Табела 2

Обрачун јединице накнаде

Организација:

Зона наплате:

Година n:

(n-3) А	(n-2) А	(n-1) А	(n) F	(n+1) F	(n+2) P	(n+3) P	(n+4) P	(n+5) P
------------	------------	------------	----------	------------	------------	------------	------------	------------

Јединица накнаде (у EUR)

	(n-3) А	(n-2) А	(n-1) А	(n) F	(n+1) F	(n+2) P	(n+3) P	(n+4) P	(n+5) P
Укупни трошкови ⁽¹⁾									
Трошкови изузетих летова									
Износи преноса на годину (n)									
Приходи из других извора									
Наплативи трошкови									
Укупно јединице услуге									
Наплативе јединице услуге									
Јединица накнаде ⁽²⁾									

¹ Као збир свих трошкова приказаних у Табели 1 који се односе на ову зону наплате (ако се одређене услуге у ваздушној пловидби набављају од спољних добављача, у обзир се узимају трошкови годишњих издатака).

² Јединица накнаде = наплативи трошкови/наплативе јединице услуге.

(n-3) А	(n-2) А	(n-1) А	(n) F	(n+1) F	(n+2) P	(n+3) P	(n+4) P	(n+5) P
------------	------------	------------	----------	------------	------------	------------	------------	------------

Јединица накнаде (у националној валути)

	(n-3) А	(n-2) А	(n-1) А	(n) F	(n+1) F	(n+2) P	(n+3) P	(n+4) P	(n+5) P
Курс (1 EUR =)									
Јединица накнаде									

(n-3) A	(n-2) A	(n-1) A	(n) F	(n+1) F	(n+2) P	(n+3) P	(n+4) P	(n+5) P
------------	------------	------------	----------	------------	------------	------------	------------	------------

Салдо за пренос (у националној валути)

Накнаде фактурисане корисницима								
Стварни укупни трошкови								
Приходи из других извора								
Стварни трошкови изузетих летова								
Износи преноса на годину (n)								
Салдо године (n)								

2. ДОДАТНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Поред наведеног, државе чланице морају да прикупе и доставе најмање и следеће информације:

- опис и образложење за успостављање различитих зона наплате, посебно у погледу зона наплате терминалних накнада и могућих узајамних субвенција између аеродрома;
- опис и објашњење обрачуна планираних наплативих јединица услуге;
- опис политике изузећа и опис финансијских средстава за покриће трошкова у вези са истим;
- опис прихода из других извора ако постоје;
- опис и образложење подстицајних мера које се примењују на пружаоце услуга у ваздушној пловидби и, посебно, модалитета који се примењују у утврђивању законских услова на нивоу јединице накнада. Опис и објашњење циљева у смислу учинака и модалитета узимања у обзир истих приликом утврђивања максималних јединица накнаде;
- опис планова пружаоца услуга у ваздушној пловидби са циљем испуњења планираних захтева и циљева учинака;
- опис и објашњење подстицајних мера које се примењују на кориснике ускуга у ваздушној пловидби.

ПРИЛОГ 2.

Уредба Комисије (ЕУ) бр. 1191/2010 од 16. децембра 2010. године којом се мења и допуњава Уредба Комисије (ЕЗ) бр. 1794/2006 од 6. децембра 2006. године која предвиђа заједничку шему наплате за услуге у ваздушној пловидби

Измене и допуне Уредбе (ЕЗ) бр. 1794/2006

Члан 1.

Уредба (ЕЗ) бр. 1794/2006 мења се и допуњава, како следи:

1) Члан 1. се мења и допуњава како следи:

(а) Став 1. се замењује следећим:

„1. Овом уредбом прописују се неопходна мерила за развијање заједничке шеме наплате рутних накнада за услуге у ваздушној пловидби која је у складу са Евроконтроловим системом рутних накнада .”

(б) Ст. 5. и 6. се замењују следећим:

„5. Државе чланице на које се примењује члан 1. став 3. трећа реченица Уредбе комисије (ЕУ) бр. 691/2010, могу да одлуче да не примене ову уредбу на услуге у ваздушној пловидби на аеродромима са мање од 50.000 операција јавног (комерцијалног) авио-превоза годишње, без обзира на максималну масу на полетању и број путничких седишта.

Државе чланице морају да обавесте Комисију о тој одлуци. Комисија ће периодично објављивати ажурирану листу оних аеродрома на које су државе чланице одлучиле да не примене ову уредбу на услуге у ваздушној пловидби.

6. У односу на услуге у ваздушној пловидби које се пружају на аеродромима са мање од 150.000 операција јавног (комерцијалног) авио-превоза годишње, без обзира на максималну масу на полетању и број путничких седишта, државе чланице могу, пре сваког референтног периода наведеног у члану 11. став 3(д) Уредбе (ЕЗ) бр. 594/2004, да одлуче да не ураде ништа од следећег:

(а) обрачунавају утврђене трошкове у складу са чланом 6. ове уредбе;

(б) обрачунавају терминалне накнаде као што је прописано у члану 11. ове уредбе;

(ц) утврђују јединице терминалних накнада као што је прописано у члану 13. ове уредбе.

Подстав (1) овог става се примењује не дирајући у примену принципа наведених у чл. 14. и 15. Уредбе (ЕЗ) бр. 550/2004 и на исти се примењује члан 1. став 3. трећа реченица Уредбе Комисије (ЕУ) бр. 691/2010.

Државе чланице које одлуче да не примене одредбе наведене у подставу (1) овог става треба да спроведу детаљну процену нивоа усаглашености са условима прописаним у Додатку I. ове уредбе. Та процена треба да укључи и консултације са представницима корисника ваздушног простора.

Ове државе чланице треба да поднесу детаљан извештај Комисији о процени спроведеној у складу са подставом (3) овог става. Тај извештај треба да

садржи доказе, укључујући и резултате консултација са корисницима, као и свеобухватно образложење закључака државе чланице.

Након консултација са односном државом чланицом, Комисија може да утврди да услови који су наведени у Додатку I. ове уредбе нису испуњени и може, најкасније два месеца од пријема извештаја, да захтева да држава чланица поново спроведе процену сходно измењеним условима.

Ако Комисија донесе такву одлуку, она мора да одреди који део (делови) процене треба да буду измењени и да наведе разлоге за то.

Ако Комисија захтева измену процене, односна држава чланица мора да поднесе извештај о закључцима измењене процене у року од два месеца од пријема захтева Комисије.

Коначан извештај треба да буде објављен и важи током трајања референтног периода на који се односи.”

2) У члану 2. додају се следеће тачке:

- „(х) **утврђени трошкови** су трошкови унапред одређени од стране државе чланице у складу са чланом 15. став 2(а) Уредбе (ЕЗ) бр. 550/2004;
- (и) **референтни период** обухвата референтни период шеме оствареног учинка прописан чланом 11. став 3(д) Уредбе (ЕЗ) бр. 549/2004;
- (ј) **операције јавног (комерцијалног) авио-превоза** обухватају укупан збир полетања и слетања јавног (комерцијалног) авио-превоза, израчунат као трогодишњи просек година које су прећидиле усвајању планова учинка прописаних чланом 12. Уредбе (ЕУ) бр. 691/2010;
- (к) **остали приходи** су приходи стечени од јавних власти или приходи од комерцијалних активности и/или, у случају терминалних накнада, приходи оставрени на основу споразума или уговора између пружаоца услуга у ваздушној пловидби и оператера аеродрома који имају користи од пружаоца услуга у ваздушној пловидби у погледу висине јединице накнаде.”

3) У члану 3. ст. 1, 2. и 3. се замењују следећим:

„1. Шема наплате мора да буде у складу са принципима прописаним чланом 15. Уредбе (ЕЗ) бр. 550/2004.

2. Утврђени трошкови рутних услуга у ваздушној пловидби се финансирају из рутних накнада које се наплаћују корисницима услуга у ваздушној пловидби у складу са одредбама Главе III ове уредбе и/или из осталих прихода;

3. Утврђени трошкови терминалних услуга у ваздушној пловидби се финансирају из терминалних накнада које се наплаћују корисницима услуга у ваздушној пловидби, у складу са одредбама Главе III ове уредбе и/или из осталих прихода. Ово може да укључи узајамне субвенције одобрене у складу са прописом Уније.”

4) У члану 4. ст. 3. и 4. се замењују следећим:

„3. Зона наплате рутне накнаде се простира од нивоа земље до горњег слоја ваздушног простора, укључујући и тај простор. Државе чланице могу да успоставе једну специфичну зону за неко сложено терминално подручје у оквиру зоне наплате.

4. Ако зоне наплате обухватају ваздушни простор више од једне државе чланице, што за последицу може да има успостављање заједничке зоне наплате у функционалном блоку ваздушног простора, те државе чланице морају да обезбеде доследну и уједначену примену ове уредбе на тај ваздушни простор у највећој могућој мери.

Ако није могућа уједначена примена ове уредбе на односни ваздушни простор, државе чланице морају о тим разликама у примени ове уредбе, на транспарентан начин, да информишу кориснике и да о томе обавесте Комисију и Евроконтрол.”

5) У члану 5. ст. 2. и 3. се замењују следећим:

„2. Државе чланице могу да утврде следеће трошкове, као утврђене трошкове, у складу са чланом 15. став 2(а) Уредбе (ЕЗ) бр. 550/2004, ако су они настали као резултат пружања услуга у ваздушних пловидби:

- (а) трошкове надлежних националних тела;
- (б) трошкове квалификованих тела (признатих организација) како је наведено у члану 3. Уредбе (ЕЗ) бр. 550/2004;
- (ц) трошкове који произлазе из међународних уговора.

3. У складу са чланом 15а. став 3. Уредбе (ЕЗ) бр. 550/2004, не доводећи у питање друге изворе финансирања и у складу са прописом Уније, део прихода оставрен од накнада може да се користи за финансирање заједничких пројеката за функције у вези са мрежом (*network-related functions*), које су од нарочитог значаја за побољшање свеукупног учинка у управљању ваздушним саобраћајем (*air traffic management*) и услугама у ваздушној пловидби (*air navigation services*) у Европи. У таквим случајевима, државе чланице треба да обезбеде да је успостављена свеобухватна и транспарентна рачуноводствена пракса, тако да се обезбеди да се корисницима ваздушног простора не наплаћује дупло. Они утврђени трошкови којима се финансирају заједнички пројекти морају да буду јасно идентификовани у складу са Додатком II. ове уредбе”

6) Члан 6. се мења и допуњава како следи:

(а) Став 1. се замењује следећим:

„1. Утврђени трошкови и стварни трошкови укључују и трошкове у вези са прихватљивим услугама, уређајима и активностима у складу са чланом 5. ове уредбе и установљени су у складу са рачуноводственим стандардима наведеним у члану 12. Уредбе (ЕЗ) бр. 550/2004.

Једнократни ефекти који су резултат увођења Међународних рачуноводствених стандарда могу да се распореде на период од највише 15 година.

Не дирајући у примену чл. 16. и 18. Уредбе (ЕУ) бр. 691/2010, утврђени трошкови се одређују пре почетка сваког референтног периода, као ставка планова учинка, у складу са чланом 11. Уредбе (ЕЗ) бр. 549/2010 и чланом 10. став 3(б) Уредбе (ЕУ) бр. 691/2010, за сваку календарску годину током референтног периода, како у реалним тако и у номиналним вредностима. Јединице накнаде треба да се обрачунају на основу трошкова изражених у номиналним вредностима. За сваку годину током референтног периода, разлика између утврђених трошкова изражених у номиналним вредностима пре

референтног периода и утврђених трошкова коригованих на основу стварне стопе инфлације забележене од стране Комисије (*Eurostat*) за дату годину, треба да буде пренесена на годину, не касније од године $n+2$.

Утврђени трошкови и стварни трошкови се одређују у националној валути. Ако је заједничка зона наплате са јединственом јединицом накнаде утврђена за функционални блок ваздушног простора, односне државе чланице морају да обезбеде конверзију националних трошкова у Евро или у националну валуту једне од тих држава чланица, на начин да буде обезбеђен транспарентан обрачун јединствене јединице накнаде, у складу са чланом 13. став 1. подстав (1) ове уредбе. Те државе чланице треба да обавесте Комисију и Евроконтрол о томе.”

б) Став 2. се мења и допуњава како следи:

(i) Подстав (2) се замењује како следи:

„Трошкови особља укључују бруто зараде, накнаде за прековремени рад, доприносе на терет послодавца на име здравственог осигурања и осигурања за незапосленост, као и трошкове пензионог фонда и друге накнаде. Пензиони трошкови се могу обрачунати коришћењем разумних претпоставки у складу са извршењем плана доприноса или националним прописима, сходно могућности примене. Те претпоставке треба да буду детаљно образложене у националном плану учинка.”

(ii) Подстав (4) и (5) овог става се замењују како следи:

„Трошкови амортизације односе се на укупна основна средства која се користе за потребе пружања услуга у ваздушној пловидби. Основна средства треба да буду амортизована у складу са њиховим очекиваним веком трајања, примењујући пропорционални метод на историјске трошкове основних средстава која се амортизују. Рачуноводство историјских или садашњих трошкова се може применити на израчунавање амортизације. Методологија се не сме мењати током амортизационог периода и мора да буде у складу са примењеним трошковима капитала.

Ако се примењују садашњи рачуноводствени трошкови, морају се приказати и одговарајући историјски трошкови како би се омогућило поређење и процена.

Трошак капитала једнак је производу:

(а) збира просечне нето књиговодствене вредности основних средстава и могућих исправки (отписа) укупних средстава која су одређена од стране националног надзорног тела и која су у употреби или у изградњи од стране пружаоца услуга у ваздушној пловидби и просечне вредности нето обртних средстава, искључујући обрачун камате, која су потребна за пружање услуга у ваздушној пловидби; и

(б) пондерисаног просека каматне стопе на дугове и приноса на капитал. За пружаоце услуга у ваздушној пловидби који немају сопствени капитал, пондерисани просек се израчунава на основу приноса примењеног на разлику укупних средстава наведених у тачки (а) и дугова.

Посебне ставке укључују једнократне трошкове настале у вези са пружањем услуга у ваздушној пловидби током исте године.

Свака исправка која која није у складу са одредбама Међународних рачуноводствених стандарда мора бити наведена у националном плану учинака

за потребе разматрања од стране Европске комисије и у пратећим информацијама које се достављају у складу са Додатком II. ове уредбе.”

ц) У ставу 3. подстав (1) се мења како следи:

„За потребе става 2. подстав (5) овог члана пондерациони фактор треба да буде заснован на пропорцији финансирања, било кроз дуг или кроз сопствени капитал. Каматна стопа на дуг мора да буде једнака просечној каматној стопи на дуг пружаоца услуга у ваздушној пловидби. Принос на сопствени капитал мора да буде утврђен на основу финансијског ризика који сноси пружалац услуга у ваздушној пловидби.”

7) У члану 7(2) додаје се следећи подстав:

„За потребе тачке (б) подстав (1), државе чланице морају, пре почетка сваког референтног периода, да дефинишу критеријуме који се користе за расподелу трошкова на терминалне и рутне услуге за сваки аеродром и да Комисију информишу о томе.”

8) Члан 8. се замењује следећим:

„Транспарентност трошковне основе и механизам обрачуна накнада

Члан 8.

1. Државе чланице ће најмање шест месеци пре почетка референтног периода, понудити представницима корисника ваздушног простора консултације у вези са утврђеним трошковима, планираним инвестицијама, планираним јединицама услуге, политиком обрачуна и резултирајућим јединицама накнаде, у сарадњи са пружаоцима услуга у ваздушној пловидби. Државе чланице ће, на транспарентан начин, информације о националним трошковима и трошковима функционалних блокова ваздушног простора, утврђеним у складу са чланом 5. ове уредбе, као и односним јединицама накнаде, учинити доступним представницима корисника ваздушног простора, Комисији и Евроконтролу, где је то примењиво.

Током референтног периода, државе чланице морају, на годишњем нивоу, да понуде консултације представницима корисника ваздушног простора о било каквом одступању од плана, посебно у вези са:

(а) стварним саобраћајем и трошковима у поређењу са планираним саобраћајем и утврђеним трошковима;

(б) применом механизма поделе ризика прописаног чланом 11а ове уредбе;

(ц) подстицајним шемама прописаним чланом 12. ове уредбе.

Консултације могу да буду организоване на регионалном нивоу. Представници корисника ваздушног простора задржавају право да захтевају додатне консултације. Консултације корисника морају, такође, да буду организоване систематично након покретања механизма упозорења који производи измену јединице накнаде.

2. Информације наведене у ставу 1. овог члана морају да се заснивају на извјештајним табелама и детаљним правилима утврђеним у Додатку II. и VI. ове уредбе или, ако је држава чланица на националном нивоу или нивоу функционалног блока ваздушног простора донела одлуку да не обрачунава утврђене трошкове или терминалне накнаде или да не утврђује јединице

терминалне накнаде у складу са чланом 1. став 6. ове уредбе, информације на које упућује став 1. морају да се заснивају на извештајним табелама и детаљним правилима наведеним у Додатку III. ове уредбе.

Релевантна документа морају да буду доступна представницима корисника ваздушног простора, Комисији, Евроконтролу и националним надзорним телима, три недеље пре одржавања консултација. За годишње консултације на које упућује став 1. подстав (2) овог члана релевантна документација мора да буде доступна представницима корисника ваздушног простора, Комисији, Евроконтролу и националним надзорним телима сваке године, најкасније до 1. новембра.”

9) Члан 9. се мења и допуњава како следи:

(а) у ставу 1. тачка (ц) се замењује следећом:

„(ц) летове који се обављају искључиво ради превоза, у службеној мисији, владајућег монарха и чланова његове уже породице, шефова држава, председника влада и министара у влади, с тим да у овим случајевима изузеће мора да буде назначено одговарајућим индикатором статуса или знаком у плану лета;”

(б) Став 4. се мења и допуњава како следи:

(i) брише се подстав (1);

(ii) у подставу (2), уводна реченица се замењује следећом:

„Трошкови летова који су ослобођени плаћања састоје се од:”

10) Чл. 10. и 11. се замењују следећим:

„Обрачунавање рутних накнада

Члан 10.

1. Не дирајући у могућности да се у складу са чланом 3. став 2. ове уредбе рутне услуге у ваздушној пловидби финансирају из других прихода, рутна накнада за одређени лет, у одређеној зони наплате рутних накнада, мора да буде једнака производу јединице накнаде утврђене за ту зону наплате рутних накнада и броја јединица рутних услуга за тај лет.
2. Јединица накнаде и јединице рутне услуге морају да се обрачунају у складу са Додатком IV. ове уредбе.

Обрачунавање терминалних накнада

Члан 11.

1. Не дирајући у могућност да се у складу са чланом 3. став 3. ове уредбе терминалне услуге у ваздушној пловидби финансирају из других прихода, терминална накнада за одређени лет у одређеној зони наплате терминалних накнада мора да буде једнака производу јединице накнаде утврђене за ту зону наплате терминалних накнада и броја јединица терминалних услуга за тај лет. У сврху наплате накнада, лет у доласку и одласку се рачуна као један лет. Јединица која се користи у обрачуну ће бити или лет у доласку или у одласку.
2. Јединица накнаде и јединице терминалне услуге морају да се обрачунају у складу са Додатком V. ове уредбе.”

- 11) Додаје се следећи члан 11а:

„Подела ризика

Члан 11а.

1. Овим чланом се прописује механизам поделе ризика саобраћаја и трошкова. Примењује се у складу са принципима наведеним у члану 11. Уредбе (ЕУ) бр. 691/2010.
2. Следећи трошкови неће бити узети у обзир при подели ризика саобраћаја и треба да буду надокнађени без обзира на развој саобраћаја:
 - (а) утврђени трошкови одређени применом члана 5. став 2. ове уредбе са изузетком споразума који се односе на прекогранично пружање услуга у ваздушном саобраћају;
 - (б) утврђени трошкови пружалаца метеоролошких услуга;
 - (ц) одобрен пренос из претходне године или референтног периода и бонуси или пенали који произлазе из подстицајне шеме;
 - (д) негативни или позитивни преноси који су резултат промена у саобраћају, који треба да буду надокнађени најкасније у години n+2.Поред тога, државе чланице могу да изузму од поделе ризика саобраћаја утврђене трошкове пружалаца услуга у ваздушној пловидби којима је дозвољено да пружају услуге у ваздушној пловидби без сертификације, у складу са чланом 7. став 5. Уредбе (ЕЗ) бр. 550/2004.
3. Ако током дате године, стварни број јединица услуга не премашује или пада испод планираног броја установљеног на почетку референтног периода за више од 2%, додатни приход или губитак прихода пружаоца услуга у ваздушној пловидби у односу на утврђене трошкове неће се преносити.
4. Ако током дате године n, стварни број јединица услуга премашује планирани број установљен на почетку референтног периода за више од 2%,

најмање 70% од додатних прихода које је остварио односни пружалац (пружаоци) услуга у ваздушној пловидби који премашује 2% разлике између стварног броја јединица услуга и планираног у односу на утврђене трошкове, треба да буде враћен корисницима ваздушног простора, најкасније у години $n+2$.

Ако током дате године n , стварни број јединица услуга падне испод планираног броја установљеног на почетку референтног периода за више од 2%, највише 70% губитка прихода који оствари односни пружалац (пружаоци) услуга у ваздушној пловидби који премашује 2% разлике између стварног броја јединица услуга и планираног у односу на утврђене трошкове снесе, у принципу, корисници ваздушног простора, најкасније у години $n+2$. Међутим, државе чланице могу да одлуче да продуже период преноса оваквих губитака прихода на неколико година у циљу очувања стабилности јединице накнаде.

5. Расподела ризика саобраћаја наведена у ставу 4. овог члана треба да буде установљена кроз национални план учинка или план учинка функционалног блока ваздушног простора за цео референтни период, у складу са консултацијама наведеним у члану 8. ове уредбе.

6. Ако је током дате године n , стварни број јединица услуга мањи од 90% од планираног броја установљеног на почетку референтног периода, пун износ губитка прихода који оствари односни пружалац (пружаоци) услуга у ваздушној пловидби који премашује 10% разлике између стварног броја јединица услуга и планираног, у односу на утврђене трошкове снесе, у принципу, корисници ваздушног простора, најкасније у години $n+2$. Међутим, државе чланице могу да одлуче да продуже период преноса оваквих губитака прихода на неколико година у циљу очувања стабилности јединице накнаде.

Ако током дате године n , стварни број јединица услуга премашује 110% планираног броја установљеног на почетку референтног периода, пун износ додатних прихода које је остварио односни пружалац (пружаоци) услуга у ваздушној пловидби који премашује 10% разлике између стварног броја јединица услуга и планираног, у односу на утврђене трошкове, треба да буде враћен корисницима ваздушног саобраћаја у години $n+2$.

7. Пружаоци услуга у ваздушној пловидби, без сопственог капитала или са сопственим капиталом који не прелази 5% укупних обавеза на дан 31. децембра 2011. године, могу да буду изузети од поделе ризика саобраћаја током првог референтног периода, да би се омогућило достизање нижег учешћа дуга у финансирању. Ти пружаоци услуга у ваздушној пловидби који су изузети од поделе ризика саобраћаја треба да буду наведени у плану учинка, ради разматрања од стране Комисије, као и у додатним информацијама које достављају државе чланице у складу са Додатком II. ове уредбе. Државе чланице треба да опишу и образложе мере планиране за постизање нижег учешћа дуга у финансирању и њихов временски распоред.

8. Следеће принципе треба применити на механизам поделе ризика трошкова:

- (а) ако током целог референтног периода стварни трошкови падају испод трошкова утврђених на почетку референтног периода, насталу разлику задржава односни пружалац услуга у ваздушној пловидби, држава чланица или квалификовано тело (призната организација);
- (б) ако током целог референтног периода стварни трошкови премашују трошкове утврђене на почетку референтног периода, насталу разлику сноси односни пружалац услуга у ваздушној пловидби, држава чланица

или квалификовано тело (призната организација), не дирајући у примену покретања механизма упозорења у складу са чланом 18. Уредбе (ЕУ) бр. 691/2010;

- (ц) тачке (а) и (б) могу да се не примене на разлику између стварних и утврђених трошкова за коју се може сматрати да није под контролом пружалаца услуга у ваздушној пловидби, држава чланица или квалификованих тела (признати организација), као резултат следећег:
- (i) непредвиђених промена националних пензионих прописа и прописа рачуноводственог обрачуна пензије;
 - (ii) непредвиђених промена националних пореских закона;
 - (iii) непредвиђених и нових ставки трошкова који нису покривени националним планом учинка али се захтевају законом;
 - (iv) непредвиђених промена у трошковима или приходима по основу међународних уговора;
 - (v) значајних промена кредитних каматних стопа.

Не дирајући у члан 6. став 1. подстав (3) ове уредбе, листу неконтролисаних фактора трошкова утврђује национално надзорно тело са листе наведене у подтачкама од (i) - (v) подстава (1) и иста треба да буде део плана учинка.

Ако су током целог референтног периода стварни трошкови нижи од трошкова утврђених на почетку референтног периода, настала разлика ће бити враћена корисницима ваздушног простора кроз пренос у наредни референтни период.

Ако током целог референтног периода стварни трошкови прелазе трошкове утврђене на почетку референтног периода, настала разлика ће бити пренета на кориснике ваздушног простора кроз пренос у наредни период. Национално надзорно тело мора изричито да се сагласи са преносом, након што утврди да је:

- (i) разлика стварних трошкова наспрам утврђених трошкова заправо резултат развоја који је изван утицаја односног пружаоца услуга у ваздушној пловидби, државе чланице или квалификованог тела (признате организације);
- (ii) разлика у трошковима пренета на кориснике посебно идентификована и категоризована.

Пренесени износ мора да буде наведен по чиниоцима и описан у додатним информацијама које се достављају у складу са Додатком VI. ове уредбе.”

12) У члану 12. ст. 1, 2. и 3. се замењују како следи:

„1. Државе чланице, на националном нивоу или на нивоу функционалног блока ваздушног простора могу, на недискриминаторној и транспарентној основи, да установе или одобре подстицајне шеме како би се подржала унапређења у пружању услуга у ваздушној пловидби или смањили утицаји ваздухопловства на животну средину, што резултира различитим обрачуном накнада, у складу са ст. 2. и 3. овог члана. Ови подстицаји могу да се примене на пружаоце услуга у ваздушној пловидби и/или на кориснике ваздушног простора.

2. У складу са чланом 11. Уредбе (ЕУ) бр. 691/2010, државе чланице, на националном нивоу или на нивоу функционалног блока ваздушног простора

могу да усвоје финансијске подстицаје за достизање циљева учинака од стране односних пружалаца услуга у ваздушној пловидби. Јединица накнаде може да буде прилагођена да обезбеди бонус или пенале у складу са стварним нивоом учинака пружаоца услуга у ваздушној пловидби у односу на релевантни циљ. Такви бонуси или пенали треба да буду примењени једино ако промене учинака имају битан утицај на кориснике. Ниво бонуса и пенала који се примењују треба да буде примерен циљевима који треба да се постигну и оствареним учинцима. Ниво промене учинака и примењеног нивоа бонуса и пенала треба да буде утврђен након понуде за консултације у складу са чланом 8. ове уредбе и успостављен националним планом или планом учинака функционалног блока ваздушног простора.

3. Ако држава чланица одлучи да примени подстицајну шему на кориснике услуга у ваздушној пловидби, она ће, након понуде за консултације у складу са чланом 8. ове уредбе, прилагодити накнаде према њима, како би оне одразиле напоре које су ти корисници уложили, посебно у погледу:

- (а) оптимизације коришћења услуга у ваздушној пловидби;
- (б) смањења утицаја летења на животну средину;
- (ц) смањења свеукупних трошкова услуга у ваздушној пловидби и повећања њихове ефикасности, посебно смањивањем или прилагођавањем накнада у складу са опремом ваздухоплова која повећава капацитет или неутрализује неповољности настале избором мање оптерећених рута;
- (д) убрзавања развоја ESAR ATM могућности.”

13) Члан 13. се мења и допуњава како следи:

(а) ст. 1. и 2. се мењају како следи:

„1. Државе чланице морају да обезбеде да се јединице накнаде утврђују за сваку зону наплате на годишњем нивоу.

Јединице накнаде се утврђују у националној валути. Ако државе чланице које чине део функционалног блока ваздушног простора одлуче да утврде заједничку зону наплате са једном јединицом накнаде, та јединица накнаде се изражава у Еврима или у националној валути једне од тих држава чланица. Државе чланице које су у питању треба да обавесте Комисију и Евроконтрол о примењеној валути.

2. У складу са чланом 11. став 4(е) Уредбе (ЕЗ) бр. 549/2004 и чланом 18. Уредбе (ЕУ) бр. 691/2010, јединице накнаде могу да буду измењене у току године, ако је покренут механизам упозорења.”

(б) додаје се следећи став 4:

„4. Током прве године референтног периода, јединице накнаде треба да се израчунавају на основу плана учинка односне државе чланице или функционалног блока ваздушног простора, достављеног до 1. новембра, у години која претходи почетку референтног периода. Ако су планови учинка усвојени после 1. новембра у години која претходи почетку референтног периода, јединице накнаде треба да буду поново израчунате, уколико је то потребно, на основу коначног усвојеног плана или примењених корективних мера.”

14) У члану 14. став 1. се замењује следећим:

„1. Државе чланице могу наплаћивати накнаде кроз једну накнаду по лету. Ако су накнаде фактурисане и наплаћене на регионалном нивоу, валута наплате може да буде Евро и административна јединица накнаде која надокнађује фактурисање и наплату трошкова може бити додата на односну јединицу накнаде.”

15) Члан 15. се брише.

16) У члану 17. уводни део подстава (1) се замењује следећим:

„Пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају да омогуће националном надзорном телу, односно квалификованом телу које делује у његово име, вршење инспекција или провера (надзор), укључујући и посете на лицу места. Овлашћена лица имају право да.”

17) Следећи члан 17а се додаје:

„Разматрање

Члан 17а.

Разматрање шеме учинка од стране Комисије у складу са чланом 24. Уредбе (ЕУ) бр. 691/2010 треба да укључи механизам поделе ризика порписан чланом 11а. ове уредбе, подстицајне шеме прописане чланом 12. ове уредбе, као и њихов утицај и ефективност у постизању постављених циљева учинка.”

18) Датаци од I - VI се мењају и допуњавају у складу са Дататком ове уредбе.

Прелазне одредбе

Члан 2.

Оне државе чланице које имају националне прописе који су на снази пре 8. јула 2010. године који утврђују смањење јединице накнаде изван циљева целе Уније установљених у складу са Уредбом (ЕУ) бр. 691/2010, могу да изузму своје пружаоце услуга у ваздушној пловидби од примене члана 11а. став 3. Уредбе (ЕЗ) бр. 1794/2006. Ово изузеће је примењиво у периоду у којем национални прописи смањују јединицу накнаде, али не након завршетка првог референтног периода у 2014. години. Државе чланице треба да информишу Комисију и Евроконтрол о таквим изузецима.

Државе чланице могу да одлуче да не примене одредбе Уредбе (ЕЗ) бр. 1794/2006 измењене и допуњене овом уредбом на терминалне накнаде до 31. децембра 2014. године. Оне треба да обавесте Комисију о томе. Ако државе чланице изузму терминалне накнаде од примене одредаба ове уредбе, укупни трошкови пружања терминалних услуга у ваздушној пловидби могу да буду надокнађени до 31. децембра 2014. године.

Ступање на снагу

Члан 3

Ова уредба ступа на снагу трећег дана након дана њеног објављивања у Службеном листу Европске уније.

Она ће почети да се примењује на трошкове услуга у ваздушној пловидби, накнаде и јединице накнаде од 2012. године.

Ова уредба је у целини обавезујућа и директно се примењују у свим државама чланицама.

ДОДАТАК

Додатци од I - VI. се мењају и допуњавају како следи:

- 1) У Додатку I. додаје се следећа тачка 5:
„5. Ако постоји више од 150.000 операција јавног (комерцијалног) авио-превоза годишње, процене наведне у тач. 1 – 4. треба да буду примењене на сваком индивидуалном аеродрому.”
- 2) Додатак II се мења како следи:

„ДОДАТАК II.

ТРАНСПАРЕНТНОСТ ТРОШКОВА

1. ИЗВЕШТАЈНА ТАБЕЛА

Државе чланице као и пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају да попуне извештајне табеле за сваку зону наплате која је под њиховом одговорношћу и за сваки референтни период. Државе чланице морају, такође, да обезбеде консолидоване извештајне табеле за сваку зону наплате под њиховом одговорношћу.

Консолидоване табеле мају да буду попуњене за све аеродроме на које се односи ова уредба.

Ако зона наплате обухвата ваздушни простор више од једне државе чланице, оне морају да попуне табеле заједнички, у складу са уговорима наведеним у члану 4. став 4. ове уредбе.

Стварни трошкови морају да буду установљени на бази завршних рачуна. Трошкови морају да буду установљени у складу са захтеваним и усвојеним пословним планом и исказани у валути у којој су установљени, у складу са чланом 6. став 1. подстав (4) ове уредбе.

Како би се Комисији омогућило успостављање циљева учинака широм Уније и без утицаја на планове учинака који се усвајају на националном нивоу или нивоу функционалног блока ваздушног простора, државе чланице као и пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају да попуне ове извештајне табеле са прелиминарним планским износима, осамнаест месеци пре почетка референтног периода.

Табела 1 - Укупни трошкови

Назив зоне наплате Назив ентитета		Референтни период: N - (N+4)									
		Утврђени трошкови					Стварни трошкови				
Спецификација трошкова		N	N+1	N+2	N+3	N+4	N	N+1	N+2	N+3	N+4
Спецификација по врстама трошкова (у номиналном изразу)											
Запослени											
Остали оперативни трошкови											
Амортизација											
Трошкови капитала											
Ванредне ставке											
Укупни трошкови											
Укупно % n/n-1											
Запослени % n/n-1											
Остали оп.трош. % n/n-1											
Спецификација по врстама услуга (у номиналном изразу)											
Управљање ваздушним саобраћајем											
Комуникација											
Навигација											
Надзор											
Трагање и спасавање											
Ваздухопловно информисање											
Ваздухопловно метеоролошке услуге											
Трошкови надзора											
Остали трошкови државе											
Укупни трошкови											
Укупно % n/n-1											
АТМ % n/n-1											
СНС % n/n-1											
Додатне информације о трошковима капитала и трошковима заједничких пројеката (у номиналном изразу)											
Просечна имовинска основа											
Нето књигв. вредност сталне имовине											
Исправка укупне имовине											
Нето обртна имовина											
Укупна имовинска основа											
Трошак капитала %											
Трош.капитала пре пореске стопе											
Принос на капитал %											
Просечан интерес на дуговања											
Трошак заједничких пројеката											
Заједнички пројекат 1											
Додатне информације о инфлацији и укупним трошковима у реалном изразу											
Инфлација % ⁽¹⁾											
Укупни трошк. у реалном изразу ⁽²⁾											
Укупно % n/n-1											
Одбитак трошкова алоцираних за изузете VFR летове (у номиналном изразу)											
Укупно трошкови											
Трошкови изузетих VFR летова											
Трошкови након одбитка ⁽³⁾											

Трошковне и ставке имовинске основе су у '000 000 националне валуте –Јединице услуге у '000 000

⁽¹⁾ Прогнозирана инфлација која се користи за одређивање утврђених трошкова у номиналном изразу – стварна инфлација забележена од стране EUROSTAT

⁽²⁾ Утврђени трошкови (план учинака) у реалном изразу – стварни трошкови у реалном изразу

⁽³⁾ Утврђени трошкови (након одбитка VFR трошкова) исказаних у Додатку II (у номиналном изразу)

2. ДОДАТНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Поред наведеног, државе чланице и пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају да доставе најмање и следеће информације:

- опис методологије која је коришћена за расподелу трошкова уређаја или услуга између различитих услуга у ваздушној пловидби, заснованих на попису уређаја и услуга из *ICAO* Регионалног плана ваздушне пловидбе за Европски регион (док. бр. 7754) и опис методологије која је коришћена за расподелу тих трошкова између различитих зона наплате;
- опис и објашњење методе која је усвојена за обрачун трошкова амортизације: историјски или садашњи трошкови Ако се користи обрачун на основу садашњих трошкова, треба доставити упоредне податке о историјским трошковима;
- образложење трошкова капитала, укључујући елементе имовинске основе, могуће исправке укупне имовине и приноса на капитал;
- опис укупних утврђених трошкова за сваки аеродром на који се примењује ова уредба за сваку зону наплате терминалних накнада; за аеродроме са мање од 20.000 операција јавног (комерцијалног) авио-превоза годишње за које се обрачунава просек током претходне три године, трошкови могу бити представљени збирно;
- дефинисање критеријума коришћеног за расподелу трошкова између терминалних и рутних услуга за сваки регулисани аеродром;
- спецификацију метеоролошких трошкова са поделом на директне трошкове и „трошкове основне МЕТ делатности“ који се дефинишу као трошкови помоћних уређаја и услуга који такође служе за метеоролошке потребе уопштено. То укључује општу анализу и прогнозу, мреже за приземно осматрање и висинско мерење, метеоролошке комуникационе системе, центре за обраду података и помоћна истраживања основне делатности, обуку и администрацију;
- опис методологије које се користи за расподелу укупних МЕТ трошкова и трошкова основне МЕТ делатности за потребе цивилног ваздухопловства и између зона наплате;
- као што је прописано у тачки 1. овог додатка, осамнаест месеци пре почетка референтног периода, опис наведених прогнозираних трошкова и саобраћаја;
- сваке године референтног периода, опис наведених стварних трошкова и разлике у односу на утврђене трошкове.“

1) У Додатку III. тачка 1.2. се замењује следећом:

„1.2. Додатне информације

Поред наведеног, пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају да доставе, најмање, и следеће информације:

- опис методологије која је коришћена за расподелу трошкова уређаја или услуга између различитих услуга у ваздушној пловидби, на основу пописа уређаја и услуга из *ICAO* Регионалног плана ваздушне пловидбе за Европски регион (документ бр. 7754);
- опис и објашњење разлика између планираних и стварних вредности које нису поверљиве природе за годину (n-1);
- опис и објашњење петогодишњих планираних трошкова и инвестиција у вези са очекиваним саобраћајем, који нису поверљиве природе;
- опис и објашњење методе која је усвојена за обрачун трошкова амортизације: историјски или садашњи трошкови;

- правдање трошкова капитала, укључујући елементе имовинске основе, могуће исправке вредности укупне имовине и приноса на капитал.

2) Додатак IV. се замењује следећим:

„ДОДАТАК IV.

ОБРАЧУН ЈЕДИНИЦА РУТНИХ УСЛУГА И ЈЕДИНИЦА РУТНИХ НАКНАДА

1. Обрачун јединица рутних услуга
 - 1.1. Јединица рутне услуге обрачунава се множењем фактора раздаљине и фактора масе предметног ваздухоплова.
 - 1.2. Фактор раздаљине се добија тако што се бројем 100 подели број пређених километара у ортодроми између тачке уласка и изласка зоне наплате, у складу са последњим познатим планом лета, који је предметни ваздухоплов поднео у сврху регулисања протока ваздушног саобраћаја.
 - 1.3. Ако су тачке уласка и изласка неког лета у зони наплате идентичне, фактор раздаљине мора да буде једнак удаљености у ортодроми између тих тачака и најудаљеније тачке из плана лета помножене бројем два.
 - 1.4. Раздаљина, која се узима у обзир при обрачуну треба да се умањи за 20 *km* за свако полетање и за свако слетање на територију државе чланице.
 - 1.5. Фактор масе, изражен као број са два децимална места, представља квадратни корен количника добијеног дељењем метричких тона у максималној сертификованој маси ваздухоплова на полетању, која је наведена у потврди о пловидбености или неком еквивалентном званичном документу који поднесе оператер ваздухоплова, са 50. Ако та маса није позната, треба користити познату масу најтежег ваздухоплова истог типа. Ако неки ваздухоплов има више максималних сертификованих маса на полетању онда треба користити највећу од њих. Ако неки оператер ваздухоплова користи два или више ваздухоплова који су различите верзије истог типа, за сваки ваздухоплов тог типа треба користити просек максималних маса на полетању свих ваздухоплова тог типа. Обрачунавање фактора масе по типу ваздухоплова и по оператеру врши се најмање једном годишње.
2. Обрачун јединица рутних накнада
 - 2.1. Јединица рутне накнаде мора да се обрачунава пре почетка године референтног периода.
 - 2.2. Она треба да се обрачуна тако што се укупан број планираних јединица рутних услуга за предметну годину подели алгебарским збиром следећих елемената:
 - (i) утврђених трошкова предметне године;
 - (ii) примене разлике између планиране и стварне инфлације у складу са чланом 6. став 1. ове уредбе;
 - (iii) преноса који резултира применом поделе ризика саобраћаја у складу са чланом 11а. ст. 2. - 7. ове уредбе;
 - (iv) преноса из претходног референтног периода насталог као резултат примене поделе ризика трошкова у складу са чланом 11а став 8. ове уредбе;

- (v) бонуса и пенала насталих као резултат финансијских подстицајних мера у складу са чланом 12. став 2. ове уредбе;
- (vi) за прва два референтна периода, урачунатих позитивних или негативних преноса држава чланица до године 2011;
- (vii) одузетих трошкова *VFR* летова у складу са чланом 7. став 4. ове уредбе.“

3) Додатак V. се замењује следећим:

„ДОДАТАК V.

ОБРАЧУН ЈЕДИНИЦА ТЕРМИНАЛНИХ УСЛУГА И ЈЕДИНИЦА ТЕРМИНАЛНИХ НАКНАДА

1. Обрачун јединица терминалних услуга
 - 1.1. Јединица терминалне услуге мора да буде једнака фактору масе за предметни ваздухоплов.
 - 1.2. Фактор масе изражен као број са два децимална места, представља количник добијен дељењем максималне сертифициване масе ваздухоплова на полетању у метричким тонама, у складу са Додатком IV. тачком 1.5. ове уредбе, са бројем 50 и степеновањем добијеног количника експонентом 0,7. Међутим, у прелазном периоду од пет година након обрачуна прве јединице терминалне накнаде у складу с овом уредбом, наведени експонент мора да буде између 0,5 и 0,9.
 2. Обрачун јединица терминалних накнада
 - 2.1. Јединица терминалне накнаде треба да се обрачунава пре почетка године референтног периода.
 - 2.2. Она треба да се обрачуна тако што се укупан број планираних јединица терминалних услуга за предметну годину подели алгебарским збиром следећих елемената:
 - (i) утврђених трошкова предметне године;
 - (ii) примене разлике између планиране и стварне инфлације у складу са чланом 6. став 1. ове уредбе;
 - (iii) преноса који резултира применом поделе ризика саобраћаја у складу са чланом 11а ст. од 2. - 7. ове уредбе;
 - (iv) преноса из претходног референтног периода насталог као резултат примене поделе ризика трошкова у складу са чланом 11а. став 8. ове уредбе;
 - (v) бонуса и пенала насталих као резултат финансијских подстицајних мера у складу са чланом 12. став 2. ове уредбе;
 - (vi) за прва два референтна периода, урачунатих позитивних или негативних преноса држава чланица до године која претходни почетку примене ове уредбе на терминалне накнаде;
 - (vii) одузетих трошкова *VFR* летова у складу са чланом 7. став 4. ове уредбе.“
- 4) Додатак VI. се замењује следећим:

„ДОДАТАК VI.

МЕХАНИЗАМ ОБРАЧУНА

1. ИЗВЕШТАЈНА ТАБЕЛА

Државе чланице као и пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају да попуне следеће извештајне табеле за сваку зону наплате под њиховом одговорношћу и за сваки референтни период. Такође, државе чланице морају да поднесу консолидовану табелу за сваку зону наплате под њиховом одговорношћу. Ако зона наплате обухвата ваздушни простор више од једне државе чланице, оне морају да попуне табеле заједно у складу са уговорима наведеним у члану 4. став 4. ове уредбе.

Табела 2 - Обрачун јединице накнаде

Обрачун јединице накнаде	N	N+1	N+2	N+3	N+4
<div style="display: flex; justify-content: space-between; margin-bottom: 10px;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 45%;"> Назив зоне наплате Назив ентитета </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 45%;"> Референтни период: N - (N+4) </div> </div>					
<p>1. Утврђени трошкови у номиналном изразу и стопа раста инфлације</p> <p>Утврђени трошкови у номиналном изразу - изуз. VFR (наведено у Додатку II) Стварна инфлација забележена по EUROSTAT - Додатак II Планирана стопа инфлације - Додатак II Усаглашавање инфлације – члан 6. став 1: износ године n за пренос</p> <p style="text-align: center;">2. Планирани и стварни број укупних јединица услуге</p> <p>Планиран број укупних јединица услуга (план учинака) Стварни број укупних јединица услуга Стварни/планирани број укупних јединица услуга</p> <p style="text-align: center;">3. Трошкови на које се односи подела ризика саобраћаја (ANSP)</p> <p>Утврђени трошкови у номиналном изразу - изуз. VFR (наведено у Додатку II) Усаглашавање инфлације – члан 6. став 1; износ године n за пренос Саобраћај – члан 11а став 2: износ за пренос на годину n Подела ризика саобраћаја – члан 11а ст.2-7: додат. прих.за пренос на год. n Подела ризика саобраћаја – члан 11а ст. 2-7: губитак прих.за пренос на го. n Неконтролисани трошкови – члан 11а став 8(ц): износ за пренос на год. n Бонуси или пенали за учинке – члан 12. став 2; Негативан(-) или позитиван(+) пренос⁽¹⁾: износ за пренос на год. n Укупно за обрачун јединице накнаде за годину n</p> <p>Подела ризика саобраћаја – члан 11а ст. 2-7: додат. прих. год. n за пренос Подела ризика саобраћаја – члан 11а ст 2-7: губитак прих. год. n за пренос</p> <p style="text-align: center;">Параметри за поделу ризика саобраћаја</p> <p>% додатних прихода враћених корисницима у год. n+2 – члан 11а став 4(1) % губитка прихода који носе корисници – члан 11а став 4 (2)</p> <p>4. Трошкови који не подлежу подели ризика саобраћаја – члан 11а став 2.</p> <p>Утврђени трошкови у номиналном изразу - изуз. VFR (наведено у Додатку II) Усаглашавање инфлације – члан 6. став 1; износ године n за пренос Саобраћај – члан 11а став 2: износ за пренос на годину n Неконтролисани трошкови – члан 11а став 8(ц): износ за пренос на год. n Негативан(-) или позитиван(+) пренос⁽¹⁾: износ за пренос на год. n Укупно за обрачун јединице накнаде за годину n</p> <p>5. Други приходи – примењена јединица накнаде (у национал. валути)</p>					

Приходи из других извора – члан 3. Коначан збир за обрачун јединице накнаде за годину n					
Јединица накнаде за годину n (у националној валути) ANSP компонента јединице накнаде MET компонента јединице накнаде NSA-држава компонента јединице накнаде					
Јединица накнаде за годину n која би била примењена без других прихода					

Трошкови, приходи и други износи у '000 000 националне валуте – јединице услуге у '000 000

(¹) Додатак IV. и додатак V. тачка 2. подтачка (vi) – позитиван/негативан пренос настао до године ступања на снагу ове уредбе

2. ДОДАТНЕ ИИНФОРМАЦИЈЕ

Поред наведеног, државе чланице морају да прикупе и доставе најмање и следеће информације:

- опис и образложење за успостављање различитих зона наплате, посебно у погледу зона наплате терминалних накнада и могућих узајамних субвенција између аеродрома;
- опис и објашњење обрачуна планираних наплативих јединица услуге;
- опис политике изузећа и опис финансијских средстава за покриће трошкова у вези са истим;
- опис позитивних или негативних преноса држава чланица до 2011.године за рутне накнаде и до године која претходи примени ове уредбе на терминалне накнаде;
- опис позитивног преноса извршеног у складу са чланом 11а. став 4. подстав (2) ове уредбе;
- опис по чиниоцима износа пренесеног из претходног референтног периода у складу са чланом 11а. став 8. тачка (ц) ове уредбе;
- опис других прихода ако постоје;
- опис формуле коришћене за обрачун терминалних накнада;
- опис и образложење подстицајних мера које се примењују на кориснике услуга ваздушне пловидбе.“

УСЛОВИ ПРИМЕНЕ СИСТЕМА РУТНИХ НАКНАДА И УСЛОВИ ПЛАЋАЊА

Члан 1.

1. Накнада се наплаћује за све летове ваздухоплова који се обављају у складу са процедурама утврђеним у примени стандарда и препоручене праксе Међународне организације цивилног ваздухопловства у ваздушном простору који је у надлежности држава уговорнице. У сврху одређивања рутних накнада, ваздушни простор је подељен у зоне наплате рутних накнада, како су дефинисале државе уговорнице и како је наведено у Додатку I.

2. Накнада покрива трошкове које су државе уговорнице имале у погледу уређаја и услуга за ваздушну пловидбу на рути, функционисања система рутних накнада, као и за трошкове Евроконтрола (*EUROCONTROL*) настале руковођењем тим системом.

3. Накнаде настале у одређеној зони наплате могу да подлежу порезу на додату вредност (ПДВ). У том случају, Евроконтрол може извршити повраћај наведеног пореза, по условима и у складу са процедурама договореним са том/тим државом/ама уговорницом/ама.

4. Накнаде настале у одређеној зони наплате могу да подлежу подстицајној/им шеми/ама. Евроконтрол може применити подстицајну/е шему/е, по условима и у складу са процедурама договореним са том/тим државом/ама уговорницом/ама.

5. Лице које је дужно да плати накнаду је лице које је било оператер ваздухоплова у време обављања лета. За идентификовање оператера ваздухоплова може се искористити ознака авио-превозиоца Међународне организације цивилног ваздухопловства (*ICAO*) или било која друга призната ознака за идентификацију лета.

6. Уколико идентитет оператера није познат, власник ваздухоплова ће се сматрати оператером, осим ако не докаже да је друго лице оператер.

Члан 2.

За сваки лет који улази у ваздушни простор зона наплате датих у Додатку I, наплатиће се јединствена накнада (**R**) која је једнака збиру накнада одређених за тај лет у ваздушном простору зона наплате које су у питању:

$$R = \sum_n r_i$$

Појединачна накнада (r_i) за летове у зони наплате (**i**), обрачунава се у складу са одредбама члана 3. ових услова.

Члан 3.

Накнада за лет у одређеној зони наплате (i) израчунава се у складу са следећом формулом:

$$r_i = t_i \times N_i$$

где је (r_i) накнада, (t_i) јединична обрачунска цена накнаде и (N_i) број јединица услуга које одговарају том лету.

Члан 4.

Број јединица услуга за одређени лет, означених са (N_i), из члана 3. овог упутства, добија се на основу следеће формуле:

$$N_i = d_i \times p$$

где је (d_i) фактор раздаљине у односу на зону накнаде (i), а (p) фактор тежине датог ваздухоплова.

Члан 5.

1. Фактор раздаљине (d_i) се добија тако што се са бројем сто (100) подели број километара у ортодроми између:

- аеродрома полетања у зони накнаде, или тачке уласка у зону накнаде (i), и
- аеродрома прве дестинације у зони накнаде, или тачке изласка из те зоне накнаде (i).

Тачке уласка и изласка су тачке у којима су бочне границе зоне наплате пресечене рутом описаном у плану лета. Овај план садржи и све промене које оператер изврши у првобитно достављеном плану лета, као и све измене које проистичу из мера управљања протоком ваздушног саобраћаја, а које су одобрене од стране оператера као резултат мера управљања протоком ваздушног саобраћаја.

2. У случају летова који се завршавају на аеродрому са кога је ваздухоплов полетео, и током којег није дошло до међуслетања (кружни летови), примењује се члан 5.1, осим у случају:

- а) за кружни лет који се одвија у једној зони наплате, раздаљина се израчунава тако што се бројем сто (100) подели број километара у ортодроми између аеродрома и најудаљеније тачке од аеродрома и помножи са бројем два (2);
- б) за кружни лет који се одвија у више од једне зоне наплате, примењује се члан 5.1, осим у оној зони наплате која садржи тачку најудаљенију од аеродрома, где се фактор раздаљине добија тако што се бројем сто (100) подели број километара у укупној ортодроми између тачке уласка у ту зону наплате и тачке најудаљеније од тог аеродрома, а од те најудаљеније тачке до тачке изласка из те зоне наплате.

3. Раздаљина коју треба узети у обзир мора се умањити се за двадесет (20) километара за свако полетање са територије и за свако слетање на територију државе уговорнице.

Члан 6.

1. Фактор тежине (**p**), изражен као број са два децимална места, представља квадратни корен количника добијеног дељењем броја метричких тона, изражених као број са једним децималним местом, у максимално сертификованој тежини ваздухоплова при полетању са педесет (50), као што је наведено у потврди о пловидбености, приручнику за управљање ваздухопловом или неком другом еквивалентном званичном документу, и то на следећи начин:

$$p = \sqrt{\frac{\text{Макс. тежина при полетању}}{50}}$$

Ако максимална сертификована тежина ваздухоплова при полетању није позната органима надлежним за наплату накнаде, фактор тежине се израчунава тако што се узима позната тежина најтежег ваздухоплова истог типа.

2. Ако ваздухоплов има више сертификованих максималних тежина при полетању, фактор тежине се утврђује на основу највеће дозвољене тежине ваздухоплова при полетању коју је одобрила држава регистрације ваздухоплова.

3. Међутим, ако оператер укаже Евроконтролу, пре последњег радног дана календарског месеца у току којег се флота његова променила и најмање једном годишње, да обавља саобраћај са два или више ваздухоплова који су различите верзије истог типа, за обрачун фактора тежине сваког ваздухоплова тог типа узима се просек максималних тежина при полетању свих његових ваздухоплова тог типа. Израчунавање овог фактора по типу ваздухоплова и по оператеру врши се најмање једном годишње.

Члан 7.

1. Јединична обрачунска цена накнаде (**t_i**) одређује се у еврима.

2. Уколико дата држава уговорница не одлучи другачије, јединична обрачунска цена накнаде за зону накнаде у којој евро није национална валута, прерачунавана се једном месечно, применом просечног месечног девизног курса између евра и националне валуте за месец који претходи месецу у току кога се обавља лет. Примењени девизни курс представља месечни просек „закључних курсева“ које израчунава Ројтерс на основу дневних ВІD курсева.

Члан 8.

1. Обавезе плаћања накнаде ослобађају се следећи летови:

- а) летови који се обављају ваздухопловима чија је максимална дозвољена тежина при полетању мања од две (2) метричке тоне;
- б) летови који се обављају искључиво за потребе превоза званичних мисија владајућих монарха и њихове уже породице, шефова држава, шефова влада и министара у влади. У свим овим случајевима у плану

лета мора бити назначен одговарајући индикатор статуса лица која се превозе или напомена;

в) летови у циљу трагања и спасавања које је одобрио одговарајући надлежан орган.

2. Држава уговорница може, у погледу одређене зоне наплате која је у њеној надлежности, изузети од плаћања накнаде:

- а) војне летове које обављају војни ваздухоплови било које државе;
- б) летове обуке који се обављају искључиво ради стицања дозволе или овлашћења чланова летачке посаде, уколико је то назначено у плану лета одговарајућом напоменом. Летови морају да се обављају искључиво у оквиру ове зоне наплате. Летови не смеју да служе за превоз путника и/или терета, као ни за позиционирање или прелет ваздухоплова;
- в) летове који се обављају искључиво у сврху провере или тестирања опреме која се користи или је намењена коришћењу као земаљска навигациона опрема, искључујући позиционирајуће летове односних ваздухоплова;
- г) летове који се завршавају на аеродрому са кога је ваздухоплов полетео и током којих није дошло до међуслетања (кружни летови);
- д) летове који се обављају искључиво према правилима визуелног летења (*VFR*) у оквиру ове зоне наплате;
- ђ) хуманитарне летове одобрене од стране одговарајућег надлежног тела;
- е) летови царинских и органа унутрашњих послова.

Члан 9.

Накнада се уплаћује у седишту Евроконтрола у складу са Условима плаћања наведеним у Додатку II. Валута рачуна који се користи је Евро.

Уколико дужник није извршио уплату износа дуга, могуће је предузети принудне мере за наплату у складу са важећим законом.

Члан 10.

Услове примене система рутних накнада и јединичне тарифе објављују државе уговорнице.

ДОДАТАК I.

ЗОНЕ НАПЛАТЕ РУТНИХ НАКНАДА

Назив зоне наплате	Опис ваздушног простора	Држава/државе уговорнице
Албанија	Тирана - Област информативне контроле летења Тирана - Горња област информативне контроле летења	<u>Република Албанија</u>
Немачка	Хановер - Горња област информативне контроле летења Рајна - Горња област информативне контроле летења Бремен - Област информативне контроле летења Ланген - Област информативне контроле летења Минхен - Област информативне контроле летења	<u>Савезна Република Немачка</u>
Јерменија	Јереван - Област информативне контроле летења	<u>Република Јерменија</u>
Аустрија	Беч - Област информативне контроле летења	<u>Република Аустрија</u>
Белгија - Луксембург	Брисел - Горња област информативне контроле летења Брисел - Област информативне контроле летења	<u>Краљевина Белгија - Велико Војводство Луксембург</u>
Босна и Херцеговина	Сарајево - Горња област информативне контроле летења Сарајево - Област информативне контроле летења	<u>Босна и Херцеговина</u>
Бугарска	Софија - Област информативне контроле летења Варна - Област информативне контроле летења	<u>Република Бугарска</u>
Кипар	Никозија - Област информативне контроле летења	<u>Република Кипар</u>
Хрватска	Загреб - Област информативне контроле летења Загреб - Горња област информативне контроле летења	<u>Република Хрватска</u>
Данска	Копенхаген - Област информативне контроле летења	<u>Краљевина Данска</u>
Континентална Шпанија	Мадрид - Горња област информативне контроле летења Мадрид - Област информативне контроле летења Барселона - Горња област информативне контроле летења Барселона - Област информативне контроле летења	<u>Краљевина Шпанија</u>
Канарска острва	Канарска острва - Горња област информативне контроле летења Канарска острва - Област информативне контроле летења	<u>Краљевина Шпанија</u>
Финска	Финска - Горња област информативне контроле летења Финска - Област информативне контроле летења	<u>Република Финска</u>
Француска	Француска - Горња област информативне контроле летења Париз - Област информативне контроле летења Брест - Област информативне контроле летења Бордо - Област информативне контроле летења Марсеј - Област информативне контроле летења Ремс - Област информативне контроле летења	<u>Република Француска</u>
Уједињено краљевство	Шкотска - Горња област информативне контроле летења Шкотска - Област информативне контроле летења Лондон - Горња област информативне контроле летења	<u>Уједињено краљевство Велике Британије и Северна Ирска</u>

<u>Назив зоне наплате</u>	<u>Опис ваздушног простора</u>	<u>Држава/државе уговорнице</u>
	Лондон - Област информативне контроле летења	
Грчка	Атина - Горња област информативне контроле летења Атина - Област информативне контроле летења	<u>Република Грчка</u>
Мађарска	Будимпешта - Област информативне контроле летења	<u>Република Мађарска</u>
Ирска	Шенон - Горња област информативне контроле летења Шенон - Област информативне контроле летења Шенон - Океанска прелазна зона обухваћена следећим координатама: 51°северно 15°западно, 51°северно 8°западно, 48°30'северно 8°западно, 49°северно 15°западно, 51°северно 15°западно, на и изнад FL55 Северноокеанска прелазна зона, обухваћена следећим координатама: 57°северно 15°западно, 54°северно 15°западно, 57°северно 10°западно, 54°34'северно 10°западно, на и изнад FL55	<u>Ирска</u>
Италија	Милано - Горња област информативне контроле летења Милано - Област информативне контроле летења Рим - Горња област информативне контроле летења Рим - Област информативне контроле летења Бриндизи - Горња област информативне контроле летења Бриндизи - Област информативне контроле летења	<u>Република Италија</u>
Летонија	Рига - Област информативне контроле летења	<u>Република Летонија</u>
Литванија	Вилнус - Област информативне контроле летења	<u>Република Литванија</u>
Бивша Југословенска Република Македонија	Скопље - Област информативне контроле летења	<u>Бивша Југословенска Република Македонија</u>
Малта	Малта - Горња област информативне контроле летења Малта - Област информативне контроле летења	<u>Република Малта</u>
Молдавија	Кишињев - Област информативне контроле летења	<u>Република Молдавија</u>
Норвешка	Норвешка - Горња област информативне контроле летења Норвешка - Област информативне контроле летења Бодо - Океанска област информативне контроле летења	<u>Краљевина Норвешка</u>
Холандија	Амстердам - Област информативне контроле летења	<u>Краљевина Холандија</u>
Пољска	Варшава - Област информативне контроле летења	<u>Република Пољска</u>
Лисабон	Лисабон - Горња област информативне контроле летења Лисабон - Област информативне контроле летења	<u>Република Португалија</u>
Санта Марија	Санта Марија - Област информативне контроле летења	<u>Република Португалија</u>
Румунија	Букурешт - Област информативне контроле летења	<u>Румунија</u>
Београд	Београд - Горња област информативне контроле летења Београд - Област информативне контроле летења	<u>Република Србија</u> <u>Република Црна Гора</u>
Словачка	Братислава - Област информативне контроле летења	<u>Република Словачка</u>

<u>Назив зоне наплате</u>	<u>Опис ваздушног простора</u>	<u>Држава/државе уговорнице</u>
Словенија	Љубљана - Област информативне контроле летења	<u>Република Словенија</u>
Шведска	Шведска - Горња област информативне контроле летења Шведска - Област информативне контроле летења	<u>Краљевина Шведска</u>
Швајцарска	Швајцарска - Горња област информативне контроле летења Швајцарска - Област информативне контроле летења	<u>Швајцарска Конфедерација</u>
Република Чешка	Праг - Област информативне контроле летења	<u>Република Чешка</u>
Турска	Анкара - Област информативне контроле летења Истанбул - Област информативне контроле летења	<u>Република Турска</u>
Украјина	Кијев - Област информативне контроле летења Симферопол - Област информативне контроле летења Одеса - Област информативне контроле летења Каркив - Област информативне контроле летења Лавов - Област информативне контроле летења	<u>Украјина</u> ¹

¹ Још увек није технички интегрисана

ДОДАТАК II.

УСЛОВИ ПЛАЋАЊА

КЛАУЗУЛА 1

1. Фактурисани износи се плаћају у седишту Евроконтрола у Бриселу.
2. Евроконтрол узима у обзир уплате на рачуне отворене на његово име у банкама држава уговорница, које одреде надлежни органи Система рутних накнада, за исплате обавеза дужника.
3. Обавеза у висини износа накнаде настаје на дан обављања лета. Рок до кога Евроконтрол мора да прими уплату, биће уписан на рачуну и износи 30 дана од дана издавања рачуна.

КЛАУЗУЛА 2

1. Осим у случају одредбе става 2. ове клаузуле, износ накнаде исплаћује се у еврима.
2. Сваки корисник, који има државну припадност државе уговорнице, може иплатити дуг у конвертибилној валути државе чију државну припадност има, кад год изврши уплату у некој од одређених банака на територији те државе.
3. Ако се корисник служи могућношћу из претходне тачке, конверзија износа накнаде у еурима у националну валуту обавља се по девизном курсу који се користи за комерцијалне трансакције на дан исплате у месту исплате.

КЛАУЗУЛА 3

Сматра се да је Евроконтрол примио уплату на дан полагања дугованог износа на одређени банковни рачун Евроконтрол. Датум доспећа је датум од којег Евроконтрол може да користи уплаћена средства.

КЛАУЗУЛА 4

1. Уз уплату се достаља извештај који садржи податке, датуме и износе у еврима везане за плаћене рачуне и књижна одобрења, уколико постоје. Захтев за приказивањем фактурисаних износа у еврима се односи и на корисника који се служи могућношћу плаћања у националној валути.
2. Ако уз уплату нису достављени подаци из става 1. ове клаузуле, а који се примењују на одређени рачун или рачуне, Евроконтрол користи уплату:
 - прво за покриће камате, а потом
 - за покриће најстаријих неплаћених рачуна.

КЛАУЗУЛА 5

1. Приговори на рачуне се морају поднети Евроконтролу у писаној форми или електронским путем који претходно одобри Евроконтрол. Рок у коме Евроконтролу мора бити достављен приговор је назначен на рачуну и износи 60 дана од дана издавања рачуна.

2. Датум подношења приговора је датум пријема приговора од стране Евроконтрола.

3. Приговор мора бити детаљан и пропраћен релевантним доказима.

4. Подношење приговора не овлашћује корисника да изврши одбијање од односног рачуна, осим уколико му то одобри Евроконтрол.

5. Ако су Евроконтрол и корисник у обостраном дужничко-поверилачком односу, компензацијске уплате/исплате не могу бити извршене без претходне сагласности Евроконтрола.

КЛАУЗУЛА 6

1. На накнаду која није плаћена у року плаћа се камата по стопи коју одређују надлежни органи, а коју држава уговорница објављује у складу са чланом 10. Услови примене. Камата под називом "камата на закаснелу уплату" је једноставна камата се која се рачуна за сваки дан кашњења у плаћању.

2. Камата се израчунава и фактурише у еврима.

КЛАУЗУЛА 7

Против дужника који није платио износ који дугује могу се предузети мере принудне наплате. Ове мере могу укључивати ускраћивање услуга, задржавање ваздухоплова или друге принудне мере у складу са важећим законом.